

గంధాలయ సభ

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి యొద్దనుండి)

ప్రథమ దినవర్తమానము

తెనాలి మే 27:—నేటిదిన మధ్యాహ్నము ఏడుగంటలకు గంధాలయసభకు ప్రత్యేకముగా చేయబడిన కుండరియందు గుంటూరుమండల ప్రభుత్వగ్రంథాలయ మహాజనసభ సమావేశమయినది. మానసియులు రాయబహదరు మోచర్ల రామచంద్రారావుపంతులు వారిలాల శివావధానలు భూపతిరాజు వేంకటవతిరాజు కూర్మా వేంకటరెడ్డియాయుడు బలిశేషలి నుబ్బిపూర్ణయ్య చిట్టెరిగి శ్రీనివాసరావు నూరి వరసింహాశ్రమి మిట్టెరెడ్డి కృష్ణారావుపంతులు కోస సీతారామాచార్యులు, చోరగూడి వేంకటాద్రి, వింజమూరి భాగవాతాచార్యులు, కంగివరము కృష్ణమాచార్యులు, పెద్దిభొట్ల వీరయ్యపంతులుగారు మున్నగువారు మండలములోని పలు గ్రంథాలయముల నుండి వచ్చిన ప్రతినిధులు మండలరాజకీయసభకు వచ్చినవారు సభ నలంకరించిరి.

సభా కార్యక్రమము నా శక్తివరము నుండరము గారి వంశేమాతగిరియతో ప్రారంభమయినది. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు కొండూరి శ్రీరామయ్యపంతులుగారు సభకు వచ్చిన ప్రత్యేకముల ప్రతినిధుల కిందకి స్వాగత మొసంగుచు తెనాలి పురస్థానికచరిత్ర స్థల వివరముగా చెప్పిరి. గ్రంథాలయోద్యమముయొక్క జన్మము అది గుంటూరు మండలమున ముఖ్యముగా తెనాలి తాలూకాలో నెట్లు వ్యాపించుచున్నదయ్యు కొండీకరించిరి. గ్రంథాలయ కార్యనిర్వాహకులు గ్రంథాలయోద్యమమునకు చేయవలసిన సేవ జనులకు ఈయోద్యమమును గురించి తెలియజేయుటకు దేశభిమానులు చేయవలసిన పనులనెల్ల విశదీకరించిరి.

శ్రీరామయ్యగారి యుపన్యాసము ముగిసిన తదనంతరము తెనాలి నివాసులు నెల్లపాటి శేషగిరిరావు పంతులుగారు, మిట్టెరెడ్డి వేంకట నుబ్బారావు పంతులుగారి గుణగణముల నెల్ల చెప్పి ఆ ట్టి వారి యాజమాన్యము క్రింద ప్రభుత్వ గ్రంథాలయసభ జరిగి ఎంతయు బాగుగా నుండునని యావహించిరి. గుంటూరు నివాసులు చట్టి వరసింహారావు పంతులు, నెపర్తి మార్కండేయ శర్మగారు దీని నామోదించిరి. అంత కరతాళధ్వనులు మ్రోగుచుండ అభ్యర్థులు మిట్టెరెడ్డి వేంకటనుబ్బారావు పంతులుగారు సభాధిపత్యము వహించి, తమ యుపన్యాసమును చదివిరి. అభిప్రాయపరచు పోతన్నగారి స్థూరక చిహ్నవిషయము చెప్పినపుడుగ్రంథాలయముల చారు దేశభిల్లార్దికి చేయవలసిన కార్యముల నడిపించుచును సభ్యులందఱు అందివార్ధిలో ముగిసిరి.

అనంతరము నూరి వేంకటవరసింహాశ్రమిగారు గ్రంథాలయోద్యమమును గురించి యుపన్యసించిరి. అందు కాన్పులవారు గ్రంథాలయోద్యమమున గుంటూరుమండల మీ సంవత్సరము ప్రధానస్థానము నలంకరించినదని చెప్పిరి. ఈసంవత్సరము ఆనేగ్రంథాలయములు నెలకొల్పుబడినవి. గ్రంథాలయోద్యమమునకు సభలే ప్రధానాంగములైరి.

తదనంతరము ఆంధ్రేశ్వర్య, పులిపాక వేంకటరామాచార్యగారు భాషాసేవకుగించి మాటలాడిన తరువాత దొర తనమువారు స్థానిక సంఘమువారు, గ్రంథాలయముల కిచ్చుచు విరాళముల సంగీకరించుటకు గ్రంథాలయముల రిజిస్టరు చేయించుకొన నివృత్తుగలవారికి సహకార పరపతి సంఘముల వలె ఉనుమేమియు గైకొనక రిజిస్టరుచేయ వీలు గలుగజేయుటకు దొరతనమువారి ప్రతిపక్షమునట్టి జిల్లాకలెటివి గ్రంథాలయముల కన్నిటికి నుదితముగనీయ తీర్మానింపబడినది. దీనినికల్లపాలెపు నారాయణస్వామిగారు ఉపహించిరి. జంపాల వేంకటవరసింహుగారు బలవరచిరి. పాలపర్తి రామయ్యగారు కొన్ని సవరణల చెప్పిరి. ఆ సభ్యుల ఆసంగీకారము వలన ఆమోదించబడలేదు.

తదనంతరము ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘమువారికి సహాయము చేయుటకు గుంటూరుమండలమున గ్రంథాలయోద్యమమును వ్యాపింపజేయుటకు మండల గ్రంథాలయ సంఘము నొకదానిని నేర్పజేయుటకు, దానిని సంవత్సరము పొడుగున సమావేశ పరచుటకు, తిరిగి చట్టముల నేర్పజేయుటకు, గ్రంథాలయ సభను జరిపించుటకు, తాదాకి వేంకయ్య, కల్లపాలెపు వేంకటరామాచార్యులు, జోన్నలగడ్డ పున్నయ్య, సత్తెనపల్లి మానుమంథరావు, ఎం. వి. ఎస్. శర్మ, ఆంధ్రేశ్వర్య, పొన్నలూరి రాఘవయ్య, గార్లతో నొకకార్యనిర్వాహక సంఘము నేర్పరచుటకు దానికి చట్టి

వరసింహారావుగారిని కార్యదర్శులుగా నెన్నుకొనుటకు నొక తీర్మానము ఉపహించబడినది. దీనిని కొల్లపాలెపు భాగయ్యగారు ఉపహించిరి. భాగవతుల నుబ్బయ్యగారు బలవరకు సభ్యులందఱుచే నేకగీర్ణముగా నామోదించబడినది.

రాజకీయ సంఘసంస్కరణ సభలలోపాటు గ్రంథాలయ మహాజనసభకు ప్రతివందత్సరము జరుపుటకు ఆహ్వానముగ జిల్లాసంఘమువారిని, ఆహ్వాన సంఘమువారిని, కోనట్లకు మరొక తీర్మానము చేయబడినది.

అనంతరము అక్కిరాజు వానుజేతరావు, నాశక్తివరముండరము, కొత్తభాగయ్య, కొత్తవంకయ్యగార్లు గ్రంథాలయోద్యమమును గురించి మాటలాడిరి.

అటు తరువాత ఆగ్రాసవాధిపతిగారి ముగింపు ఉపన్యాసముతో సభ ముగిసినది. తాదాన వేంకయ్య, పున్నయ్యగారు, అభ్యర్థులకు సభ్యులకు వాలంటీయరులకు వందనముల నర్పించిరి.

అభ్యర్థులు గుంటూరుమండలములోని గ్రంథాలయముల కన్నిటికిని గుంటూరు నివాసులు గరికపాటి శేషమాధవరావుగారు తాము ప్రయత్నించుచున్న గ్రంథాలయతో మాదురూపులు వెలచేయు గ్రంథముల నుదితముగా నిచ్చెదమని చెప్పించుటకు వందనములు సమర్పించిరి.

సమాప్త పత్రాంతరము గంటలకు ముగిసినది.

ఒంగోలు తాలూకా సంఘము

ద్వితీయ సమావేశము.

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి యొద్దనుండి)

తెనాలి మే 27:—నేటిదిన మధ్యాహ్నము మూడు గంటలకు తాలూకా యొద్ద పాఠశాలలోని ప్రతినిధుల బసయందు ఒంగోలు తాలూకా గ్రంథాలయ సంఘముయొక్క ద్వితీయ సమావేశము జరిగినది. ఒంగోలు నివాసులు ఎం. వి. ఎస్. శర్మగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. అయ్యికి వేంకటరమణయ్య పంతులు, నోరి వేంకటేశ్వర్లు, వేమూరి నుబ్బారాయుడు, నూరి వరసింహాశ్రమి, పెద్దిభొట్ల వీరయ్య, కల్లపాలెపు అదివారాయణస్వామి, సత్తెనపల్లి మానుమంథరావుగారు మున్నగువారల సభ నలంకరించిరి.

అభ్యర్థులు శర్మగారు ఒంగోలు తాలూకాయందు గ్రంథాలయోద్యమమునకు చేయవలసిన విధుల నన్నిటిని విశదీకరించిరి. అంత చితుకుర్తిలోని గ్రంథాలయమునండి వచ్చిన వేమూరి నుబ్బారాయుడుగారు తాము ఒంగోలు తాలూకాయందు కనిచేయుచున్న చెప్పిన కోరిక అంగీకరింపబడి నుబ్బారాయుడుగారు, ఒంగోలు తాలూకాలోని వచ్చియున్నామును చితుకుర్తి సరికనులపాడు, దుద్రోవరము, కంభంపాడు, గుడిపాడు, మున్నగు గ్రామములయందు మాత్రం గ్రంథాలయముల నెలకొల్పుటకు, ఉన్న గ్రంథాలయముల పరిస్థితుల గమనించుటకుగాని కోరబడుటకు, తక్కిన ప్రాంతములలో కార్యదర్శులు పొన్నలూరి రాఘవయ్య, పసుమర్తి మాలేశ్వరంధ వరసింహులు శ్రేష్ఠిగార్లు కోరబడుటకు తాలూకా సంఘమునకు, తాలూకాలోని ప్రతిగ్రంథాలయమువారు ఆతగురిని సభ్యులుగా నెన్నుకొనుటకు తీర్మానింపబడినది. ఈమాట తీర్మానములు సర్వాంగీకారములన ఆమోదించబడినవి. రాజోపు సమావేశము ఒంగోలునందు జరుగుటకు ఆహ్వానింపబడినది.

తెనాలి తాలూకా సంఘము

(మాప్రతినిధియొద్దనుండి)

తెనాలి మే 27:—నేటి మధ్యాహ్నము ఆంధ్ర గ్రంథాలయ స్థాపనోప సంఘసమావేశమున తదనంతరము తెనాలితాలూకాలోని 17 గ్రంథాలయముల నుండి వచ్చిన ముగ్గురు సభ్యులు, శ్రీయత నూరి వేంకట వరసింహాశ్రమిగారి యాజమాన్యము క్రిందతాలూకాయొద్ద పాఠశాలయందు సమావేశమయిరి. ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘ, గుంటూరు జిల్లాసంఘముల కనుబంధముగా, తెనాలితాలూకాయందు గ్రంథాలయోద్యమమును పెంపునలచేయుటకు తెనాలి తాలూకాగ్రంథాలయ సంఘమును నెలకొల్పుటకు దానికి సత్తెనపల్లి మానుమంథరావుగారు కార్యదర్శులుగా అమృతలూరు గ్రంథాలయమువారు నూరి బుచ్చిశేషచల శర్మ, ఈమని వారు ఆంధ్రేశ్వర్యగార్లు సహాయకార్యదర్శులుగను, కొంత కాలముతాలూకా సంఘకార్యస్థానము దుగ్గిరాలయందుగ్రంథములకు బహుసభ్యుల యామోదములన, తీర్మానింపబడి అంగీకరింపబడినది.

వైకటన.

నెలకు రు. 30ల జీతము రు. 10ల బ్రత్యేమిదాన గోదావరి జిల్లాసంఘమునకు సంచారకార్యదర్శి కావలసి యున్నాడు. ఆయన నెలకు 15 దినములు తక్కువకాకుండ తాలూకా గ్రామములలో సంచారముచేసి, కష్టపరస్థితులను కనిపెట్టుచు తెలుగున రాజకీయము విషయములను, ధారాళముగను సులభముగను జరకుట బోధించ నుచుండయు యుండవలెను. దరఖాస్తువారు మెట్రిక్యులేషన్ పరీక్ష, లేక స్కూలు ఫయిలుల పరీక్ష అయి పాస్యవయనవాడై యుండవలెను. యోగ్యతాపరీక్షల సహితముగ పంపబడు దరఖాస్తులు 30 జూలై తేదివరకు సంగీకరింపబడును.

గోదావరిజిల్లా సంఘము } వాణిపేయాజుల భవన్ రామణి
కాకినాడ 24 మే 1916 } దుగ్గిరాల నారాయణరావు
నెక్రిబిటె.

జ్యోతిష్వాస్త్రమున జాతకభాగము

వలయువారు వారిజాతకముయొక్కవకలముగాని సరియైన జననకాలము, లేదాని వ్రాసి వంపించవలెను. అట్లు వంపిన యెడల జాతకము పుట్టినది లగాయతు ఇచ్చుటివరకు జరిగిన యావత్తుఫలములు అనగా జాతకునియొక్క యావత్తు, ధనము, భూమి, కళ, శ్రమ, సంకాపము, ఉద్యోగము వగైరాలు వీటిలో ప్రత్యేకము వ్రాసి 1 రూ. 10 పి. గా వంపబడును. ఇది సరిగా తయారయినయెడల ముందు జరుగజోతు యావత్తు సంకటముల పూరాజాతకము కాన్త్రునవ్వరముగా వ్రాసి 4 రూ. 10 పి. గా వంపబడును. వి.పి. ఖర్చుల క్రింద 2 అణము అదనముగా నగును. జననకాలముగాని అడ్రెస్సుగాని సరిగాను వివరముగాను లేనియెడల జాతకములు వ్రాయబడవు.

ఆశెళ్ల వెంకటేశ్వరస్వామి,
గోపాలపురము, క్రొత్తపేటపోస్టు,
గోదావరి జిల్లా.

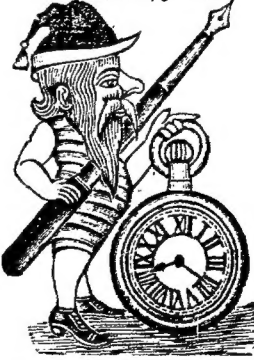
కావలెను ఒక వైశ్య వితంతువు

వరుడు నర్కూరు ఉద్యోగమునందు ఒక యావనుడు. పునర్వివాహమును ఇచ్చగించు స్త్రీలు ఈక్రింది అడ్రసుకు వ్రాసిన తగిన ప్రోత్సాహమును పొందగలరు.

నరసపల్లి చన్నప్పస్వామి, బల్లారి.

బహుమతి

“లండన్ స్పీసుపాపెర్స్ గడియారము”

ఈ గడియారము మేము ప్రత్యేకముగా సీమలో నుండి రప్పించి యున్నాము. ఇది చూచుట కందఱు తల వీగము ను దెప్పు పూర్వ ఆనుగ్గాను దూమును గలిగి బహు శాఖ్యమైన పనితో చేయబడి యుండును. ఇది ఇంగ్లీషు మాదిరి గడియారము. అనేక గడియారములు విక్రయించితిమి. మా కంపెనీ పేరు ప్రఖ్యాతిపొందవలెనని యా 2-0-0 ఖరీదుగల మేలెస్ ఫౌంటెన్ పేనా ఇనాముగా పంపించబడును. గడియారము ఫౌంటెన్ పేనాతో క్రియం యా 3-0-0. వి. పి. చార్జ్ 0-5-0 ప్రత్యేకము. ఆంధ్రప్రదేశ్ చందాదారులకు మాత్రము ఇవ్వబడును. మీ ప్రతీక నెంబునకు తెలుపవలయును. వి. ఎ. ఎస్. పాణి, నెం. 8 ఇరుళ్లపేట, మదరాసు.

కస్తూరి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సుధికి, బాలెంకోగములు వారములకు, చిన్నబిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టిక కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారమున కన్న ప్రయోమగుటచేతను, నవరస సమయములందుదొరకుట దుస్తరము. మా డిపోయెందలి కస్తూరియందితర వదార్థము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంతవరకు మాతావునండి కొనిన వారలకివిషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా గొకసారి పరీక్షించినజము. తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోసపోరు తులం 1-కి యా 80-0-0

25-వ గుంటూరు మండల సభ.

తెనాలిలో సమావేశమగుట.

[మాత్రత్యక్త గణాంకమున ప్రకారము]

మూడవ దిన చర్య

తెనాలి, మే 27:— మండల మహాసభ సమావేశమయినది. దివ్యభక్తమునందు భూవతిరాజు వేంకటపతిరాజుగారు, మారేపల్లి రామచంద్రా శాస్త్రిగారు, న్యాయపతి హనుమంతరావుగారు గుంటూరు నుండియు సభకు వచ్చినారు.

ప్రథమమున మండలసభా కార్యదర్శి ఎం. కాళిదాసు గారు సాంఘిక వృత్తాంతమును సభ్యులకు నివేదించి.

అంధ్ర రాష్ట్రము.

తరువాత అంధ్ర రాష్ట్రాధ్యక్షులు మి. వేంకట సుబ్బారావుగారు ప్రసాదించుచు నిట్లు వెల్లడించిరి. ఈవిషయమై ఇదివరకే అంధ్ర మహాసభలో భాగం జరిపించబడినది. మూడువేలమంది అంధ్రులలో ముగ్గురే స్వతంత్ర కాళిదాసు మిచ్చిరి. కావున రాష్ట్ర సభ్యుల అందరికీ అంగీకారమైనది. మనము శాశ్వతముగా ఏకీకృతముగా నొప్పికొనవలెను. దీనిని వో. వేంకటాద్రిగారు బలపరిచి.

గ్రామీణులకు బలములు.

ఈవిషయమై అగ్రాసనాధిపతి ఇరి మిక్కిలి యవసరమున చెప్పి అంతటి అంగీకారములకు బాంధవి.

స్వరూపాలన

ఈతీర్మానమును వింజనూరి భావనాచార్యులుగారు ఉపసాదించుచు దీనికి సంబంధించిన వెళ్ళునమయములతో గూడిన యొకయుగస్థానము జరిపిరి. ఇది మిగుల రాజభక్తి పూరితమై యున్నది. మరియు ప్రస్తుత యుద్ధస్థితిగతుల విప్లు లయగ వివరించి జర్మనులు ఎంతభారతాధిపతిగా వేసినను తుదకు మనకు జయము లిచ్చును. కేవలం, అట్టేలియూ, న్యూజిలాండు మున్నగు వలసరాజ్యములకున్నంత స్వరూపాలన మనకు ఇందలి మనము కోరుట సమంజసమని చెప్పిరి.

దీనికి గా. నీతారావుశాస్త్రిగారు బలపరిచుచు నిట్లు చెప్పిరి. ప్రస్తుత యుద్ధములో మనకు వలసరాజ్యములతో సాటు వైస్రమును భవనమునొచ్చి మన రాజభక్తిని చూపియు న్నాడు. కాని ఇదివరకు మనయందు మన ప్రభువులకు నమస్కరము లేకపోవచ్చునుగాని శాశ్వత స్థితిగతులనుబట్టి మనయందు సంపూర్ణమైన నమస్కరము గలిగి దరి అయివచ్చును. కావున మనకు వలసరాజ్యములతో సాటు స్వరూపాలనకు నొసంగు దని వేడుట సమంజసము.

తరువాత వెంగళూరు సుబ్బారావుగారు దీనికి సవరణను ఉపసాదించుచు యిట్లు చెప్పిరి. వలసరాజ్యములను స్వాతంత్ర్యమును, సాంఘిక సుఖమును మనకిచ్చు యదుకుట మంచిదిగాదు. మనదేశమునకు అనుకూలమైనట్టి కర్మములతో స్వరూపాలనకు కోరుట మంచిది.

సామ్యభక్తితోటలలో కొన్ని కక్షలు గలవు. అట్టి కక్షలలో మనకు సంబంధముండరాదు.

సుబ్బారావుగారు సవరణకు రా. చెయరామయ్యగారు బలపరిచిరి.

తరువాత నరసింహాశాస్త్రిగారు భావనాచార్యులుగారి యుపసాదనమున బలపరిచుచు మాట్లాడిరి. తరువాత వో. వేంకటాద్రిగారు వె. సుబ్బారావుగారి సవరణకు అనుకూలముగా మాట్లాడిరి.

వి. ఎన్. శర్మగారు ఆమోకాలలో స్వరాజ్య పరిపాలనవిధానమును ప్రోత్సహించుచు భావనాచార్యులుగారి తీర్మానమునకు అనుకూలముగా మాట్లాడిరి. తరువాత భావనాచార్యులుగారు తమ మొదటితీర్మానమున నుండి విప్లుయగా విశదీకరించుచు సుబ్బారావుగారి సవరణ మొత్తమును అనుకూలము లేదనియు వలసరాజ్యముల తోసాటు మనకును స్వరాజ్యమే కావలెనని కోరుట మంచిదనియు చెప్పిరి.

తరువాత అగ్రాసనాధిపతిగారు వోట్లు వేయుచు భావనాచార్యులుగారి తీర్మానమునకే వోట్లు ఎక్కువవచ్చినందున ఆమోదించబడినది.

అదవసంపాదన-వలససంపాదన.

ఈ తీర్మానములను ఉపసాదించి.

ఇది సభ్యుల యామోదమున పొందినది.

అగ్రాసనాధిపతి

అయ్యధికారము.

ఈ తీర్మానమును మిట్టకొడ్డి సుబ్బారావుగారు ఉపసాదించి. దీనిని నిల్లలమట్టి అంజనేయలుగారు బలపరిచుచు నిట్లు తెలియజేసిరి:—

మనకు స్వరూపాలన యిచ్చినారు అనుకొనుచు. అయినను మనలకు ఎంతవరకు ఇచ్చి కొట్టుమిట్టాడును సరిగ్గాను. కొనుటకు చేతిలో ఆయనకు అవసరము. అన్నిటికన్న ఈ తీర్మానము ముఖ్యమైనది.

తరువాత కూర్మా వేంకటరెడ్డి నాయుడుగారిట్లు చెప్పిరి. కర్మాటక బర్మా యుద్ధముతో మనవారే గంజీరు త్రాగి యుద్ధము చేసిరి. మనప్రభువులు చాలామారులు మన్నురు. అవసరము వచ్చిన మనదేశమును సంక్షింభునకుటకు మనకు ఆయనకు అవసరము.

రైలుకే యిబ్బందులు.

రైలుకే ఇబ్బందులకు సంబంధించిన తీర్మానమును చీమకుర్తి కుమారస్వామిగారు ఉపసాదించి.

దీనిని సంతాచి వేంకటప్పయ్యగారు బలపరిచి.

ప్రాథమిక విశ్వ

ఈ తీర్మానమును అగ్రాసనాధిపతి ప్రతిపాదించి మునిసిపల్ లోకల్ బోర్డువారు కొంతమన్నును వసూలుచేసి కొని ప్రాథమికవిద్యను ఉచితముగా నియమి కొనుట మంచిదని చెప్పిరి. దీనిని అందఱు అంగీకరించి.

యానాది యెఱుకలు తెలిపి మెంటు

ఈ తీర్మానమును వో. వేంకటాద్రిగారు ఉపసాదించి. వివిధ మిషనరీలారు సహాయము చేయుట మంచిదేగాని మీ సంఖ్య అధికమగుటవలన అల్లలు ఎక్కువైనది. యానాది తెలిపి మెంటు వో. లియూ వారికి అధికారములేదు. కావున రెండు తెలిపి మెంటు ఒకటిగా పెట్టుటకంటే ఒక తెలిపి మెంటుకు దీని వేయవలసిన దనియు, మిగిలిన దానిలో కొంతసంఖ్య తగ్గించవలయు కొనుచున్నామని చెప్పిరి.

దీనిని శివరామయ్యగారు బలపరిచుచు యానాదివారు చేయుచున్న ఘోరకృత్యములను నన్నెట్టి, పోలీసువారి మాజీభావమును విశదీకరించి. మియు పాఠశాలలోని ధాన్యము పూర్తిగా దోచుకొని పోయినాడు. ఒక బ్రాహ్మణుని వధలే ఆయనవద్దనున్న నోట్లకు దెబ్బలు వోచినారు. కావున యానాది తెలిపి మెంటును తీసివేయవలె కోరుచున్నాను.

పింగోజివలసల సంత

ఈ తీర్మానమును గూ. అగ్రాసనాధిపతి ప్రతిపాదించి. ఈసంతలకు మనమండలములోని మంచియెద్దులకు ఆవులకు దూడలకు వరదేశములకు గొర్రెలకు చావ్నాకు కావున దీని తీసివేయుట మంచిదని చెప్పిరి. తీర్మాన మంగీకృతమై.

స్వదేశోద్యమము.

దీనిని మై. నవీన్ సరిసింహారావుగారు (పాంపున) మాట్లాడుచు యిట్లు చెప్పిరి. మనదేశమునందు కొట్లకాలి భవనము వరదేశములకు పోవుచున్నది. ఏయింక మనగా విశేషము పో. త్యాగములవలన స్వదేశము సరిపడవలసినది అనుకొనక తప్పదు. జర్మనీ వృద్ధికికొన్నట్లు కావలెనని వారికిగల స్వదేశోద్యమమువలన గాఢభీతి. జాననము మనకు ఇచ్చును గతియే కాదు. వారు మనకు వస్తువులను పంపి వో మనగతి ఏమయ్యెడినో, కావున మన మింటువై స్వదేశోద్యమములను పో. త్యాగములవలన.

దీనిని మూర్తసారాయుడుగారు బలపరిచుచు మనకు భాగవదలెవనిన చేతినమే మనకు ఒక ప్రతిజ్ఞ చేసికొనవలెను. వరదేశోద్యమము తీసి పారవేయవలెను. అమిగుల పో. త్యాగములవలన మాట్లాడి. సభ్యులందఱు మిగుల ఉత్సాహపూరితముగ ఆమోదమును వెల్లడించి.

లోకల్ బోర్డు.

ఈ తీర్మానమును నిల్లలమట్టి అంజనేయలుగారు ఉపసాదించి. ఇందు ముఖ్య విషయము పంపున ప్రయత్నము వారిని ఆయనగారిములను భావించి జిల్లాబోర్డులలో కడపులను ఇచ్చుచున్నారని ఇది న్యాయము కాదు. పంపున ప్రయత్నము వారు అఫీషియల్ బోర్డుగారిములను భావించవలెనని చెప్పిరి.

దీనిని వో. వేంకటాద్రిగారు బలపరిచి. పంపున ప్రయత్నము వారిని మనకు ఎంతవరకు చేసినవచ్చునని గంభీరమెంటువారు నియమింతుట మంచిదికాదు.

తరువాత భూవతిరాజు వేంకటపతి రాజుగారు ఈ తీర్మానమును బలపరిచుచు నిట్లుచేరి. మనకు రికవరే ప్రభువుగారు ప్రభువులకు స్వరూపాలన యిచ్చియుండిరి. కాని స్వరూపాలన అన్నమాటే గాని మనకు నిజముగా స్వాతంత్ర్యము లేదు. మనసొమ్ము చాలకలె. ఇంజనీరింగువారిసొలగుచున్నది. విద్యమే మనకు మన దెబ్బమీద మనకు లేదు. మనకు ఇచ్చిన స్వాతంత్ర్యమును మనము సరిగా నెరవేర్చుకొనిన గవర్నమెంటువారికి కొంత నమస్కరముగలిగి యింకను ఎక్కువ స్వాతంత్ర్యము ఇచ్చెదము.

నిన్ను బాతులకు భూమిలిచ్చుట.

ఈ తీర్మానమును అగ్రాసనాధిపతి ప్రతిపాదించగా సభ్యులంగీకరించిరి.

గ్రామ పంచాయితీ.

ఈ తీర్మానమును కొంట్ల కోటిలింగముగారు ఉపసాదించి. గ్రామములకే పంచాయితీలను యెమ్మకొను మాన్యు అందవలెను. కొంతవరకు సివిల్ క్రిమినల్ అధికారము సమకము పంచాయితీలకే యియ్యవలెను.

వెద్దిభొట్ల లక్ష్మీనరసింహులుగారు బలపరిచుచు మనదేశము పూర్వముండి పంచాయితీపద్ధతులకును పరిపాలించబడుచున్నట్లు మనస్ఫూర్తి మన్నన గ్రంథములలో నున్నది. ఇది ప్రతీతిగాదు. కావున మనకు ఇది ముఖ్యముగా కావలెనని చెప్పిరి.

తరువాత రామస్వామికుప్రగారు యిట్లు చెప్పిరి. కొంతకు గ్రామముల పంచాయితీల అక్రమలేదని చెప్పియున్నాను. స్వరూపాలన కావలెనని తీర్మానము చేసిన మనకు పంచాయితీలను కడదుట మంచిదికాదు.

కోడు.

ఈ తీర్మానమును అందఱు అంగీకరించి. అగ్రాసనాధిపతి దీనిని ప్రతిపాదించి.

తీర్మానములు

XII

ఈ జిల్లాలోని జేనాదాయ ధర్మాదాయములకు చక్కగా బరిపాలించబడవలెననుటచేత గుంటూరుమండల సంఘమువారు పరిపాలనసంఘములకు క్రమముగా నివారణచేసి అందు విషయమై రానున్న మండలసభలో ప్రత్యేక విచారణకు వచ్చునవలయునని యాసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఈ గా. నీతారావు శాస్త్రిగారు.

ఆ. వే. వేంకటపతి రావుగారు

XIII

క్రొత్తగా ఈజిల్లాలో నేర్పాటుచేసిన కెండక్లాసు బల్లకట్ల చిన్నదిగానుండి తగినంతవరకు వాటుకుట అవకాశములేక పరిపాలకులకు భంగము కలుగుచుండుటవలన ఇటు నటు సులభముగా మొగ్గుచూ తలకొంటున్న యిదివరకే కొన్ని చోట్ల ప్రాణాపాయము సంభవించిందందున ఈ మారకబల్లకట్లు తీసివేసి యివివలె నుండినట్లుగనే యేర్పాటుచేయవలసినదని సభవారు ఇంజనీరింగు పో. త్యాగములను కోరుచున్నారు.

XV

తెలుగుజిల్లాల పరిపాలనాసౌవుములను ఆంధ్రులవలె వృద్ధిచేసి యిప్పుడు మద్రాసు రాజధానిలో నిమిది మున్న పను నొకండు తెలుగుజిల్లాలను పరిత్యేక రాష్ట్రముగా నిర్మించుట అవశ్యకము ఈసభ వారు అభిప్రాయపడి అంధ్ర రాష్ట్రము నిర్మించుటగాను యాంధ్ర మహాసభ వారు తలపెట్టుచున్నామని ప్రతిపదనని తీర్మానించుచున్నారు.

ఈ మిట్టకొడ్డి సుబ్బారావుగారు

ఆ. చొరగుడి వేంకటాద్రిగారు

XVI

గ్రామీణులకు, గ్రామీణులకు, జమీందారులకు పంపిణీ ప్రము వెఅధికారుల ఉత్తరవుల ననుసరించి తమ గ్రామములకు పదలినవస్తువులకు భత్యము లిచ్చుట అవసరమనియు, గ్రామీణులకు, గ్రామీణులకు, జీతము లభివృద్ధి చేయుట, అవసరమనియు, గ్రామీణులకు సర్వే చేయకొనుటకు పంపబడినపుడు వారిని పరీక్షించి కృతార్థులయినను, మరల వారిని కిత్తా భృత్యులను బంపింతుట అవసరమనియు, భత్యముల జీతముల హెచ్చు చేయుటకు పను బడదని చెప్పి పరివరణమువారు తెలియజేసిన అభిప్రాయములకు సభవారు చింతించు ఆర్జనకు మరల విచరించుట అవసరమని ప్రార్థించుచున్నారు.

అగ్రాసనాధిపతి

XVII

యధాసంకలము వలసరాజ్యములలో ఉత్కృష్టపద్ధతికి కుక్కనగాకుంద పూర్వమును స్వరూపాలనాధికారమును పొందూడేకలెనను ది ముఖ్యములను బ్రతిపూ ప్రభుత్వము వారిని సభవారు గోరుచున్నారు.

XVIII

(ఎ) ఈ జిల్లాలో ఆదర్శ ప్రజాపాలనలో సాధ్యమయ్యే సులభమైన పనులను ఈ జిల్లా ప్రజలకు చాలా కష్టములు కలుగుచున్నందున ఆ జిల్లా రెవెన్యూలకు ఆదర్శప్రజాపాలన చేంద నేరకనియు పూర్వము యేర్పాటుయిన రేట్లను అమలులోనుంచ వలయుననియు కొండవీటి కొండవై నాగజమానుల కొట్టికేయించుటలను గట్టియొక్కనగ నెరిగి పనులను మేర సమర్థిగ నొందుననియు అంజనేయ గర్వ మెంటువారికి ఆయా మొక్కలనుగనియును సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఆగ్రాసాధికారి

XIX

ఆయాభాగముల భారతీయుల గౌరవమునక, హానికరముగా నున్నందున రానురాను భారతీయుల ఆత్మరక్షణకు గూడ అనుకూలముగా చేయుచున్నందున దేశమున కన్యదా యికమని అభిప్రాయపడుచు ఆరాసమును పూర్తిగా రద్దు పరచుటకు సభవారు దౌరతమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

ఉ:—నిట్టిదొడ్డి పంకటనుబ్బారావుగారు ఒంగోలు.

ఆ:—జిల్లాలమరికి అంజనేయగారు, మాన్య వెంకటరెడ్డి గారునున్నారు.

XX

తెనాలి గుంటూరు రైల్వే జంక్షన్ స్టేషనులలో మూడవ తరగతి టికెట్లునుగూడ ప్రయాణికుల సంఖ్య ఎక్కువగానుండి టికెట్లు లభించుట దుష్కరముగా నున్నందున స్టేషనులకు వెలుపలనుండి టికెట్లు అమ్ముటకు తగు సదుపాయము చేయవలయుననియు ప్రయాణికుల సౌకర్యార్థము తెనాలి స్టాను అనుచేరు తోచిన రాత్రియొద్ద యొకరయిలు స్టేషను వెంటనే ఏర్పాటు చేయవలయుననియు తెనాలి రయిల్వే క్రాసింగు వద్ద బండ్లు పునర్వ్యుత్తయించుట నిరభ్యంతరముగా వెల్లుటకు ఏర్పాట్లొచ్చిన శివుకాలములో రయిలుచేయించుటకు ప్రయాణికులను సామాన బండ్లలో వెక్కిరిచుకొని తగిన బండ్లలో ఎక్కించుటకు ఏర్పాటు చేయించవలయుననియు గుంటూరు తెనాలి రైల్వే రయిలులకు మూడవతరగతి ప్రయాణికుల నిమిత్తము ప్రకృతము చేయుచున్న బండ్లచాక్ కష్టముగా నున్నందున తగిన బండ్లు చేయించవలయుననియు, ప్రయాణికులకు ఏర్పాటుచేయవలసిన ప్రతిరయిలును, ఇంటర్మీడియేటు ప్రయాణికుల నిమిత్తము కేసులను చేయవలయుననియు, తెనాలి మొదలు ఒంగోలువరకు ప్రయాణికుల రాకపోకలు అధికముగా నున్నందున ప్రకృతము ఏర్పాటుచేయవలసిన బండ్లు చాక్ జనులకు చాల ఇబ్బంది కలుగుచు నున్నందున తెనాలి నుండి ఒంగోలువరకు ప్రత్యేక రయిలుల ఏర్పాటుచేయుటకు తెనాలి గుంటూరు మొదలకు ప్రత్యేకముగ స్టేషనుల గాని వర్తకల చాక్ జనులకు తగిన నివారు బండ్లను నిరభ్యంతరముగా వెల్లుటకు సభవారు చేయుటకు తగిన ఏర్పాటులు చేయించవలయుననియు, దొరతనువారిని రయిల్వేకు వెల్లుటకు సభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ:—చీమకర్తి తమారస్వామిగారు

ఆ:—సంకాచి వెంకటకృష్ణయ్యగారు

11 కంటాచి వీరభద్రయ్యగారు.

XXI

ఒంగోలు, పశువుల సంరక్షణనుంచి పశువులు విదేశమున కరచబడుచున్నవి. కావున వానిని విదేశమున కంపకండ్ చేయుటకు, ఉత్తరమండలములో నొక వ్యవసాయ కళాశాల నేర్పరచి, యందు ఉత్తరమండలమునకి గ్రామములలో నీవిద్యను జనులకు నేర్పుటకు వీలుగలుగజేయుటకు, మండలములలో సాయమును నూతనపద్ధతులనుసరించి ప్రజలపై పాఠ్యమును అధ్యయనము.

XXII

జేతూడి ఎరుకల సెటిల్ మెంటులలో నున్న ఎరుకల వాండ్రులను అధికమైన సెటిల్ మెంటులకన్నా అరువునకు మించి పుట్టుకలకు బాటు యానాది సెటిల్ మెంటులవలె పోలి నువారి విచారణాధికారము లేకపోవుటవలన వారు విచ్చుల విదేశ సులభముచు ప్రయాణికులను చుట్టుతక్కులలో, ప్రజలకును పోషించేయుచున్నందున యెరుకల సెటిల్ మెంటులలోని సంఖ్యను 1/3 నకును తగ్గించుచు యానాది సెటిల్ మెంటుల పూర్తిగా తీసివేయవలెనని సభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ:—చో. బొంకటాద్రిగారు.

ఆ:—పా. వెంకట శివరామయ్యగారు.

XXIII

ఎడత, అద్దూరిపామరము స్వదేశ రస్తు డిలివరీమాఫి పద్ధతి ముఖ్యకారణమని యెంచి పరదేశములలో తయారయిన

వృత్తాంతములు

ఎ. హెచ్. లాయర్. వి. సి. ఎస్. గారు:—రంగూను కష్టము కలక్టరునకు సహాయముగా నున్న ఎ. హెచ్. లాయర్ గారు కలకత్తా కష్టము కలక్టరునకు సహాయముగా నిర్ణయించబడిన.

మధ్యపరగణాలలోని మ్యూన్సిపల్ బోర్డును నీటికాలువల గూర్చి బాగా పనిచేయులేకుండుటవలన వారికి కిక్కిన నల హాచెప్పటకొరకు దొరతను వారిక ప్రసిద్ధిపరచించిన ఇంజనీరును నియమించుట జూచుచున్నారు.

వై. పురుగుల్క:—మే 20 వ తేదీనోసంతమును వారము నందు వై. పురుగుల్కవలన బాధపడినవారు 1,138 గురు. అందు మృతికొందినవారు 598 గురు. క్రిందటివారముకంటె ఈవారము 788 కేసులుగ్గినవి. బొంబాయిలో 166 గురు, మదరాసులో 21 గు, బుగళాలో 8 గురు, బీహారు 26 స్పాల్లో 42 గురు, సంజుక్తరాష్ట్రములలో 130 గురు, పంజాబులో 85 గురు, బర్మాలో 89 గురు. మధ్యపరగణాలలో 8 గురు. మైసూరులో 81 గురు వై. పురుగుల్క మృతికొంది 8. కాశ్మీరులో 7 కేసులుగ్గి 2 గురు మృతులు చనిపోయిరి.

పురూరు ద్రావిడమహాసన సభ:—జూన్ నెల 8, 9 తేదీలలో నెల్లూరుజిల్లా కోవూరుతాలూకాలోనేరవలించి రైలు స్టేషనుకు పదిమైళ్ల దూరములోనున్న దండిగుంట గ్రామము “ప్రథమపురూరు ద్రావిడమహాసనసభ” సమావేశమగును. సభకు రానున్నవారు నెల్లూరుజిల్లా కోవూరుతాలూకా అల్లూరు తలూకులచేరిన దండిగుంట గ్రామముగా నుండు జిల్లా పాపయ్యగారికి 80 వేల రు లో పలర దెలియజేయుటకు ప్రార్థియు (బ్రహ్మశ్రీ వేదము. వేంకటరాయశాస్త్రిగారు సభాధ్యక్షత వహించెదరు.

ఒక ఆంధ్రుని మరణము:—14 వ తేదీ ఆదివారము పగలు 12 గంటలకు శుద్ధవల్లేటి శేరరాజుపంతులుగారు చెన్నపట్టణములో ఆచార్యుల వీధి నెం. 48 గు గృహముందు స్వర్గస్థులైరి. వీరి వయస్సు 54 సంవత్సరములు. కృష్ణామండలములోని జగ్గయ్యపేట వీరి నివాసము. కృష్ణాతీరమునలి పుణ్యక్షేత్రము. అనురాధి, పట్టణమున వీరు జననముందిరి. 25 వత్సరముల క్రిందట చెన్నపట్టణమున నివాసము నేర్పరచి కొనాటినుండియు దాదాపు జీవితాంతము వరకును “ఇండియన్ లాప్రెస్” అను మాదికాలయమును నిర్మాణమునకు యత్నము వెల్లులా గ్రంథములను సర్వ జనోపయోగముగ తెలుగు భాషాలోకి కరణమునర్పి ఆంధ్రదేశమున కెంతయు మేలు వోననూర్చిరి.

కష్టములు పంచదార, నబ్బులు, పింగాణిసామానులు మొదలగు సరకులకు బహిష్కరించుట యావశ్యకమనియును, వలయునంత చౌకధరలకు స్వదేశ వస్తువులు దొరతనుట్లు ఆంధ్రదేశములోని ముఖ్యపట్టణములందు స్వదేశ వస్తువిక్రయశాలలు స్థాపించుట అవశ్యకమని సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఉ:—నడింపల్లి నరసింహారావుగారు.

ఆ:—ఇటికాల మార్కెటారాయణగారు.

XXIV

ప్రాథమికవిద్యను ఉచితముగను నిర్బాధముగను నుండు నట్లు కాసిండుట యావశ్యకమనియును పుంపరవాలసంఘముల పయినను వారివారి పట్టణములందు ప్రాథమికవిద్య నుచి లేముగను నిర్బంధముగను చేయుటకు అసరమయినయెడల వలయు కృషయల నిమిత్తము స్వల్పరక్తులను విధించుటకు అసంభవము అధికారములను గలగజీయుట యావశ్యకమనియును సభవారు దొరతనువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

ఆగ్రాసాధికారి.

XXV

ప్రభుత్వమునా సేమండలమునకు, సహకార పరపతి సంఘములకు స్థాపించుటకు, గ్రామీణకంఠముల సంఖ్య వృద్ధిచేయుటకును సభవారు కోరుచున్నారు.

అధ్యక్షులు.

XXVI

నిమ్మ బాగులకు భూములు ఆర్రావు మాక్కులతో నిమిత్తము లేకుండ చుట్టకు బోర్డుస్థాపించి ఆర్థిక సువరణ చేయు విషయములో ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనుటకు జిల్లాసంఘమువారు తగు ప్రయత్నము చేయ ప్రార్థియు.

అధ్యక్షులు.

స్థానిక వార్తలు

వార్తరుపొడుములు:—కృత్తికలో ల్యాండ్రిక్ ఆ నెలము వార్తరు ఒక తియ్యటలను పొడిచెను. వీరికి చిరకాలమునుండి మనస్వర్థము గలవట. ఇటీవల ఆది పోట్లాడగా ముగిసి యిట్లు పరిణమించినది. గాయపడినవారు ఆసుపత్రిలో నున్నారు.

పులి నేట:—క్రిందటి కనివారమునాడు మందసారాజుగారు 7 అడుగుల రి అంగుళముల పొడవు రి అడుగుల ఒక అంగుళము ఎత్తుగలిగియున్న వంగదేశపు వెద్దపులిని చంపి రనుటకు సంకల్పించుచున్నారు. రాజుగారు చంపిన వెద్దపులి అలానిది 8 వది.

ఉద్యోగుల యేర్పాటు:—విశాఖపట్టణము కనా సీల్దాన్ టి. ఎల్. కృష్ణస్వామిఅయ్యగారు నెల్లూరుజిల్లా జెనరల్ డ్యూటీ కలెక్టరుగా పనిచేయుటకును ఇంతకంటె ఆ పనిలోనున్న ఏ.ఆర్. రామానూజాచార్యులగారు కంచెనుపు పద్ధతిని ప్రజలపైనుమిత్తము న్నెవల్ డ్యూటీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను నియమించబడినారు.

పోలీసు బహుచూనములు:—గంజానా జిల్లాలో కొంగిలింజుచిన రు 600 ల పెంపు కలను పట్టుకొని కొంగలను శిక్షించిండుదుర్గు గారు ఈ క్రిందిబహుమానములు తరపు చేయవలెనని. ఇక స్పెక్టర్ జగన్నాధరావు గారు గారు రు 50 ; సలిస్పెక్టరు డి. కనకయ్యగారు 40 లు ముగియవున కనిస్తేబులకు పడేసిరూపాయలు. పోలీసువారికి వోడ్పడిన ప్రజలకి క్రిందిబహుమానములు తరపు చేయవలెన:—శ్రీరంగ రాజగోపాల్ రు 20 ; జి.వి. రామయ్య రు 20 లు ; కొత్తల్లి వీరన్న రు 15 లు ; ఆర్. కరసింహు రు 10.

న్యాయస్థాన వార్తలు

ఎక్కారు పోలీసుకోర్టు

ఎల్. ఎ. కోమయ్యగారు

29 మే 16.

హాకరమైన దెబ్బగొట్టుట:—జేరిన బిడ్డికర్డు నున్న మేస్తీనాకురు కంచెలో కనిచేయుచున్న దెబ్బస్వామి నాయకరు, ఆలుమారి, అబ్దుల్ రహీమ్ అనువారు ప్రాథమిక నును మనస్సులోనుండుకొని కొట్టిరి. మొదటియద్దాయి దాదా రాజు కాట చిమిడిపావునటుల కర్కరతో గొట్టెను. రెండవ మద్దాయి దూరమునుండి రాళ్లు రువ్వెట! రెండవ మద్దాయి తగినంత సాక్ష్యము రాకందులన న్యాయాధికారి వానిని విడచి పెట్టి మొదటియద్దాయి వై నేరము స్థాపించి మూడు నెలల కఠినశిక్ష విధించెను.

వ్యవసాయక కౌశాల

వ్యవసాయ కళాశాలయందు చేరుటకు విద్యార్థులు ముందుగ ప్రజాభిప్రాయము వెల్లపని యున్నది. ఇంతవరకు నీవీక్ష కోయంబుత్తూరులో గాని మరియెక్కడను జరుగునదిగాదు. ఉత్తరజిల్లాలనుండి అంతరూరము పరీక్షలు వెల్లుటకు బోలెడు సామ్య కావలయును. ప్రయాణపడవలెను. ఇన్ని లెంబులు వడి వెల్లినను పరీక్షలో సగ్గురుకు నమృకములేను. ఇందువలన తెలుగుజిల్లాలవారు వ్యవసాయ కళాశాలలో చేరుటకు వెనుకంజ చేయుచుండిరి. ఈసంగతి సందర్భముల వాలోంచి ప్రధమపరీక్షను ఆకాపల్లిలో కూడ జరుపుట కి సంవత్సరము నుండి దొరతనువా రేర్పాటుచేసిరి. ఈ పరీక్ష 22, 23 వ తేదీలను జరిగినది. ఇందుకొత్తు కోయంబుత్తూరు కళాశాలనుండి కళాశాలాధ్యక్షులు పుష్పకొ గారు, ఆకాపల్లి దనువేసి. పరీక్షకు జరిపి. పరీక్షకు 26 గురువిద్యార్థులు రచ్చియుండిరి. వీరిలో 15 నుండి జయముపొందిరి. వీరిలో నొకరు విశాఖపట్టణజిల్లావారు. ఇద్దరిది గోదావరిజిల్లా. గంజానా, కృష్ణా, గుంటూరుజిల్లాలకు నలుగురు వంతున కృతార్థులైరి.

దత్తమండలముల నుండి అయిదుగురు తినిగోనునటుల తెలియవచ్చుచున్నది. వ్యవసాయక కళాశాలలో సంవత్సరమునకు చేరుకొను నలుగురునుండిగాని చెరిగురు నీయేను ఆంధ్రులై యుండును. దొరతనువారు సదుపాయములను కలగ చేయు నపుడువాని ఉపయోగపరమైనా తాము బాగుపడుటకును, దేశమునకు బాగుచేయుటకును ఆంధ్రులు వెనుకదీయరనుకు ఇది దృష్టాంతము. విశాఖపట్టణమునున్న వైద్యకళాశాల వ్యాపించింపద ఆంధ్రులై తొలిగరు దాడు ఉపయోగమును పొందుచుండిరో అందఱకు తెలిసిన విషయము:—ఒక విలేఖనము.

కలకత్తా మే 21:— చిటగాంధు కమిషనరుగారి వ్రా
ర్యాకె. సి. డి. చిటగాంధుగారిని ముఖ్యపురములందకు వొక
సభ కాన్వేనించి జైలునివారణ ప్రయత్నించుటకు దొరతనము
నాకు కొంతవరకు జేయుచున్నది మన సోపరీ సోదరజనుల
యొద్దీర్చుటకు మనముగూడ మనకుతగిన ప్రయత్నియచే
యుట విధాయకమని చెప్పెను. అనకుచు చి గుండెడరిగోవు
పట్టి ఉపన్యాసములు జెప్పిరి. వెంటనే ఒక చురచు జాబితా
తయారుచేయుటనొ. ఉదారపునపు. డౌ దార్మ్యమునామల
విలన గాక క్రియ. చేయు గూడ జెల్లడి కేయట శుభా
వనము. వీలకృష్ణరాయుగారు జైలునివారణార్థము తిర బస్తా
ల రంగునానియ్యును, 50 బస్తాల ఉప్పు, 50 జరిల ఫోతీలకు
జైలునివారణార్థము సహాయముజేసిరి! ఈభారతిపుయ్యసి. డౌ
దార్మ్యమునకు జ్ఞానానామము.

విషయానుక్రమణిక.

గుంటూరు గ్రంథాలయసభ	2
30-వ గుంటూరు మండల మహాసభ	3-4
శ్రీశైల తంత్రీవార్తలు	5
ప్రధానవ్యాసము	
ఆంధ్రము-మైసూరు సంస్థానము	6
రైలుబండ్ల కలహము	7
బోవా మహానింగ్రామము	
విశేషతంత్రీవార్తలు	8-9
ఆంధ్రముచోదక, స్థానిక వార్తలు	10
ఇంగ్లీషు తంత్రీవార్తలు	11-12-13
చిత్రవార్తలు, గంటానుండల దృశ్యముచోదక, స్పెషల్	
చిత్రములు	14

ఆంధ్రపత్రిక

1916 వ సం॥ మేనెల 29-వ తేది

సోమవారము.

ఆంధ్రము-మైసూరుసంస్థానము

నిన్నటి సాయంత్రము ఆంధ్రసభవారి భవనమున జరిగిన మహాసభవారు ప్రతినిధుల నేర్పరచి మైసూరు సంస్థానమునందును మైసూరువిశ్వవిద్యాలయమునందును ఆంధ్రభాషకు నుండలేని స్థానమును గురించి దివాన్ గారిచే విశ్వవిద్యాలయాధ్యక్షుడు మున్నగు వారిచేను ముచ్చటించి నిర్ణయించుటకు తోడ్పడ నిమిషించి యుండుట మిక్కిలి జ్ఞానాపాత్రము. మైసూరు ప్రభుత్వము వారు దేశభాషా పోషణకు కడంగినారు. ఇది వరకు ముఖ్యభాషగా నుండి ఆంగ్లభాష ఎంతవరకు పూర్ణభాష యైనను ప్రజలకు మాతృభాష కాక పెరభాష యైనందువలన విద్యాప్రచారమునకు నాటంక మగుచున్న దను సంగతి నాలోచించి మాతృభాష యగు దేశభాషాధారక విద్యయే యుత్తమోత్తమ మని గ్రహించి పని బుచ్చినారు. మైసూరు సంస్థానములో మొత్తము మీద నెక్కువమంది కన్నడము మాట్లాడువా రగుట చేతను రాజసంతతి కర్ణాటకసంతతి యగుటచేతను సంస్థానాధిపతులు మొదట తలపెట్టిన దేశభాష కన్నడమే యగుట సహజముగా నున్నది. మైసూరు చరిత్రను పరిశీలించినయెడల నచ్చటను బ్రిటిషు పాలిత ప్రదేశములందువలెనే నిన్నటిదనుక ఆంగ్లమే విద్యావంతులను వశముచేసికొని యుండెననుట విశదము కాగలదు. ఇందుకు కారణము లేక పోలేదు. 1831-వ సంవత్సరము మొదలు 1851 వ సంవత్సరము వరకును ఏబది సంవత్సరముల కాలము ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారి కరిపాలనలోనే ఆ సంస్థానముండుట తటస్థించెను. ఈ ఏబది సంవత్సరములలో బ్రిటిషు పరగణాల పద్ధతియే దానికింగల గుణములతోను లోపములతోను పూర్ణముగా నెలకొనెను. ఆ పద్ధతి మార్పు నందుట బ్రిటిషుపరగణాలలోకంటె కొంచెము శీఘ్రతరముగానే కలిగిన దని యంగీకరింపవలసియున్నను నేడ బ్రిటిషు పరగణాలయందువలెనే అచ్చటను సంచలనము కొంచెము తీవ్రతరముగా పుట్టినదనుట తప్పు కాజాలదు. ఈ 35 ఏండ్ల పరిపాలనలో ఇంగ్లీషునకు తరువారనే

కన్నడము తెలుగులు రెండును మైసూరు సంస్థానమునందు ప్రాముఖ్యము పొందినవనుట స్పష్టము. అందువలన కన్నడమున కేదో ప్రోత్సాహము కలిగి తెలుగునకు కలుగలేదని అది యొక పెద్ద మొరగా మేము నొక్కుట కష్టమను వారము కాము. నేటి కన్నడ వాఙ్మయపు స్థితిని ఆంధ్ర వాఙ్మయపు స్థితిని సరిపోల్చి చూచినయెడల నీ యభిప్రాయమే సరియగుట ఎవ్వరికైనను బోధపడగలదు. విజముగా మైసూరు కన్నడము, దక్షిణ కన్నడము కన్నడము, బెళగాము కన్నడము నని క్రస్తుత గ్రాంథిక కన్నడమునందు పొడవూపిన విభేదములు కన్నడమున నూతన వాఙ్మయము ప్రవృద్ధియగుటకు నాటంకములుకూడ నైనవి. మనము ఇట్టి విభేదములు లేక యేకగ్రాంథికభాష కలవాంమై కొంత వాఙ్మయాభివృద్ధి చేసికొనగల నాము. ఇట్లని కన్నడమును నిరసించుటకు గాని ఆంధ్రముయొక్క హక్కులను మైసూరున స్థాపించుకొను ప్రయత్నములకు మానుకొనుటకుగాని మేము సిద్ధపడలేదు. ఇదివరకు ఎంత యలక్ష్యము చేయబడినను నేడు కన్నడమునకు రాజావలంబనము సగుకూరి యున్నది కావున త్వరలో నాభాష చక్కగా వికసించి శాఖాపత్రాల వ్యాపించుటకు సందియములేదు. వ్యాపించును గాక యనియే దక్షిణదేశ మంతయును నెదురుచూచుచున్నది. ఇక మైసూరులో నిదివరకు ఇప్పటి యంత రాజావలంబనము లేకున్నను ముప్పది యేడేడ్లుగ కన్నడభాషకు తెలుగు భాషకంటె నెక్కువపోషణ యుండిన దనుట నిజము. ఆంధ్రభాష కచ్చట పోషణయే లేదని నను దోషము కాదేమో. అందువలన కన్నడమును తెలుగును మొత్తముగా పోల్చి చూచి నప్పుడు తెలుగు కన్నడ ప్రముఖముగా దక్షిణభాషలలో కానవచ్చినను మైసూరు సంస్థానపు తెలుగువారిలో మాత్రము వికాసము అచ్చటి కన్నడమువారిలోకంటె నెన్నియో మడుగులు తక్కువగా నున్నది. కన్నడమువారిలో విద్యవచ్చినవారలు 43 గురుండగా తెలుగువారు అదే దామాదాను నలుగురే యుండుట సంభవించినది. అనగా మైసూరు సంస్థానములోని కన్నడమువారు తెలుగువారి కంటె పందొండొంతలు విద్యావంతు లయట విశదము. ఈస్థితి సమకూరి యుండుటచేత మైసూరు ఆంధ్రులలో విద్యయే లేదనినను తప్పుగాదు. ఇట్టిస్థితిలో తమ ప్రజలో ముఖ్యభాగమై కర్ణాటకులకు పీడక సంఖ్యలో నెక్కువ సమృద్ధిముగా నుండు తెలుగు ప్రజ నుండనిచ్చుట మహారాజులుంగారు తలపెట్టుదు రని నమ్మజాలము ఆంగ్లేయ భాషావరణ మొక్కటి ఇదివరకు అన్ని విషయములను కప్పియున్నందున స్థితి స్ఫుటతరము కాలేదు. ఆయావరణము తొలగిపోయి సంస్థానములోని దేశభాషలలో నొక్కటి యగు కన్నడము ప్రముఖ మైసూరిదిని ఈస్థితి బయటపడుటే కాక తెలుగునకు తగిన కారవ మిప్పడే యిచ్చినం దప్పుగాధతరము కూడ కాకమానదు. ఆంగ్ల భాష కన్నడజులకు ఎట్లు పరభాషయో కన్నడభాషయు ఆంధ్రజులకు అదేరీతిని పరభాష యనుటకు సందియము లేదు. రెండవభాషగా నభ్యసించవలసినప్పుడు కన్నడ మభ్యసించుట ఆంగ్ల మభ్యసిం

చుటకంటె మిక్కిలి సులభతరము కావచ్చునుగాని మాతృభాషకు బదులుగా చిన్నవయసున నవలంబించి ప్రథమవిద్య నేర్పుటకుమాత్రము ఆంధ్ర వ్యక్తికి ఆంగ్లముచు కర్నాటకమును రెండును సమానములేయని చెప్పుకొనరు. ఈవిషయమునుమైసూరు మహారాజులుంగారును ప్రభుత్వమువారు దయామయిలై యాలోచింపవలసినదని కోరుచున్నాము. తప్పుక తగిన విమర్శ చేసి తమ సంస్థానమునందలి ఏకభాగమున 'అనగా మార్పుభాగమున' సంఘముగా నివసించు నాంధ్రులకు న్యాయ మొప్పురనియు నమ్ముచున్నాము. నిన్నటిదినము వేరు వరపు రామదాసు వంతులుగా రుణస్వసించుచు చేపిన యొక్క యశమును ముఖ్యముగా గమనించుట యవసరము. ఎంత వికాసము లేకయున్నను మైసూరు సంస్థానములోని తెలుగువారు కన్నడమువారుగా మారిపోలేదు. ఒక్క స్థానమున కొన్ని ఏండ్ల క్రింద 10,000 తెలుగువారి జనాభా తేలగా 1911 లో 18,000 లుండుట సంభవించినది. పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారు చేపిన రీతిని ఆచార వ్యవహారముల చేతను తెలుగువారు తెలుగువారుగనే యున్నారు కాని కన్నడమువారు కాలేదు. మైసూరు ఇలాహాలో కొన్ని పట్ల పండితులు స్వల్పసంఖ్యాకులే యైనను తెలుగువారుగనే కానవచ్చుచున్నారు. అంతేకాక 150 సంవత్సరములుగా ప్రముఖులుగా నుండుచువచ్చిన దివానులలో నాంధ్రులపేర్లే క్రసిద్ధిగాంచి యున్నవి. తుదకు నేటి మైసూరు సంస్థానాధిపతులు 'యంగమ్మ' యను ఆంధ్రస్త్రీ రత్నముయొక్క స్మరణ యొనర్చే కార్యములకు కడంగవలసియున్నారట. ఆంధ్రమున కింత ప్రాబల్యము మైసూరు సంస్థానమున నుండగా ఇదివరకు ఆంధ్రమును ద్రోక్కి పెట్టవలయునను నాశయమే ఎప్పుడును లేదనుటకు నిదర్శనము లుండగా నేడు మహారాజులుంగారు గాని వారి ప్రభుత్వమువారుగాని ఆంధ్రమున కన్యాయ మొప్పు సంస్థానములోని నాంధ్రులను కర్ణాటకులుగా మార్పుటకు తలపోయుచు రేపి కలలోనైన తలంపజాలము. అందుచేత నాంధ్రమునకు చెందిన సంగతులకు వారిమనస్సునకు దెచ్చి వారి సహజన్యాయబుద్ధిని ఈవిషయమున వ్యాపింప జేయుటకై నిన్నటిసభ వారు చేసిన తీర్మానము మిక్కిలి వివేకవంత మైనదియు ఉచితమైనదియునై యున్నది. ప్రతినిధులకు విజయంబగుంగాక యని కోరుచున్నాము.

రైలుబండ్ల కలహము.

ఈ దేశమున రైలుబండ్ల కలహ విశేషముగా కలుగుచుండుట ఆ కలహపు అరుధమిచు వానికి మాత్రమే కాక పత్రికల మూలకముగా నందరకును తెలిసియే యున్నది ఎగుమతులు బాగుగా జరుగవలసిన చక్కని ఋతువులో మన వ్యాపారస్థులు పడుచుండు ఇక్కట్లు అనంతములు. రైల్వే అధికారులకు విజ్ఞాపన వ్రతము లంపుకొనినచో అవి మూలన బడుచున్నది. తొత్తివార్త లిచ్చుకొనిన వానిని అడుగు దిక్కులేదు. మూబలు స్టేషనుల వద్ద కాచి కాచి వస్తువులు చెడిపోవుటయు తటస్థించియుది కాదు. ఈ పరిస్థితుల నివారణ తగిన యధికారులు విచారించుచున్నారను వార్తలు ప్రబలి నవి కాని కరాచీ వర్తక సంఘమువారి మొర,

అయిరోపియను వర్తక సంఘమువారి మొరయే, మిక్కిలి ప్రస్తుతభంగిని వివరించుచున్నట్లు నేటి కీయాభ్యాసమునకు పరమావధి నెమరూరిన దనవచ్చును. కరాచిరేవునకు చేరవలసిన నేలబాగు చేరుట కవకాశము లేకపోవుచున్నదట! అందుచేత సామాన్యనష్టమువచ్చుటమాత్రమేసంభవించలేదు. మన దేశమునుండి సాత్వాత్మభూములకు టప్పులు తీసికొనిపోవు మెయిలువాకలకు తగినట్టి బాగు నక ఫరా కాగందున నవి యాలవ్యము గావలసినయట్టిది కూడ సంభవించినదట! పి. అండు. ఓ. కంపెనీ వారికి అననుకూలము సంభవించుటచేత నీవిషయమునకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యము కలిగినది. ఇతర కాల మీసంగతీయందు అలసభావము వహించ బడినను ఇప్పుడైనను తగినచర్య పుచ్చుకొనబడును గాకనుని కోరుచున్నాము. ప్రతినివర్తనమును మన రైల్వేబోర్డువారు ఏ ఏ యుద్దేశములతోనో ఏ ఏ మూలలతో రైలుదారి పొడవును పెంచుట యే ఆ దర్శము గా పెట్టుకొనక ఉన్న దారులలో తగిన యనుకూలములను అత్యవసర మైనయంతటకైనను మొదట విశ్చయ మొనగ్గుట వాగించినయెడల ప్రజలకు లాభము రెండువిధములగా ననుకూలకలదు. అనవసర వ్యయము తగ్గుట యొకఫలము. అనవసరవ్యయము జరుగుట రెండవఫలము. దినదినమును వాగిలులు తక్కువయిండు మొర కలుగుటకు కారణమురైల్వే వ్యాపన మూలకద్ధతీయందే కలదు. కావున దానిని మార్చినంగాని ఈమొర మానబాలదు. అందుచేత రైల్వే బోర్డువారు ఈవిషయమును విస్మయ నవ్వును తాత్కాలికముగా ఏ వ్యాపార సంఘమునకు. పలుకుబడి కలయెట్టి ప్రాంతములలోనో కొన్ని వాగిలులను హెచ్చుచేసి పెద్దనోరి వారిని సంతృప్తిపెట్ట జూడక సామగ్రి రాకపోకల సౌకర్యమునకును ప్రయోజనకర రాకపోకల సౌకర్యము నకును ననువగురించి రైల్వేలంతటను అవలంబించ వలసిన యేకవిధానమును నిర్ణయించ బాటుపడు దురుగాక యని నమ్ముచున్నాము.

మన చక్రవర్తిగారి సందేశము.

మన చక్రవర్తిగారు నిష్పాద ప్రతిక సేవా కాసమును గురించి తన సందేశమును ప్రకటించుటలో నొక యభ్యుదయమును వెలపరచిరి. ఆంగ్లభూమిలో విద్యుత్ పద్ధతివలన 50 లక్షలకు పైబడి ప్రెయిలుచేరి రనుటను తెలియపరచిరి. నిష్పాద పద్ధతి చర్య బహుశతముచే విద్యుత్పద్ధతి యున్నప్పుడు ఆంగ్లము తగినరీతిని తన ధర్మము నెరవేర్చుచు యుండు మానవ కలగుననియు కావున ఆంగ్లము తెలుపవలసినదనియు ఆంగ్ల రాజ్యాంగసభలో ఇదివరలో చర్యలు జరిగినవి. కాని కాన్యా : రాజ్యము మంత్రులు ఏవో కారణములచే బహుమెట్టలే. ఆ కారణములను నవల తెలియపు. మన మిప్పుడు తెలిసికొనవలసిన యవసరము కావరాదు. నేను చక్రవర్తిగారిచే ప్రకటించి చుటమాత్రము చక్రవర్తిగారికి ను చెప్పక తప్పదు. విగ్రహ దీప్తుజన్మసంఖ్య యంత ముర్రుమారుని నానున్నర కోటి. ఇందులో ఏబది లక్షలు విద్యుత్ముగా నైపు లగుట యనిన పగితి లోనున్నందుకు పగిజలలో నొక్కడ చేరుట యగుచున్నది. ఇది సామాన్యమైన దామాషాకాదు. నిష్పాదపద్ధతి యున్నను నింకను సంతోహావ్యసంఖ్యలు జన గూడునట నరపాబాలకు. శ్రీమత్ శ్రీమత్ పనికిగాన. వృద్ధులకు వృద్ధుల పనికిరారు. నివృత్త్యులు నెరవేర్చువారికి దిన కృత్యములు నెరవేర్చువారు పనికిరారు. ఇందులోగా నిష్పాద ముపెట్టిన దామాషా ఇంతకు సంతోహావ్యుగాదు. కావున మన చక్రవర్తిగారు చేసిన వర్ణన మిక్కిలి చక్కగా నున్నది. విద్యుత్పద్ధతి విజయమునందైనది. తప్పించుకొనువారు ఎచ్చటను నుండకపోరు. నేటి నిష్పాదపద్ధతి వారికొకరు. ఇంకను కల యంత బలమును చేర్చుట దీని యుద్దేశము. చక్రవర్తిగారి ఈ ప్రకటనతోగూడ మన రాజప్రతినిధిగారు హైందవ భూమి లో విద్యుత్పద్ధతి ఎల్లరకును ప్రకటించ జేయుచున్నా మని ప్రకటించియుండిన సంత బాగుండును.

నరీక్షలు—నర్ హోస్పిటల్ బిల్లుగురారు.

మొన్నటిదినము నర్ హోస్పిటల్ బిల్లుగురారు. నొక శ్రీనివాసయ్యను బహుమానమును పంపిపెట్టుచు పరీక్షలను గురించి కొంత ముచ్చటించిరి. పరీక్షల ఫలములకు గాక మనము విద్యార్థులకు శిక్షణము నెక్కర ప్రామాఖ్య ము నియ్యవలయునని నుడిచిరి. ఆ వైపునకే ఈదేశమున విద్యాపద్ధతి నడిపింపబడుచున్నదనియు చెప్పిరి. ప్రతిపాదనతోగా శ్రీనివాసయ్య గురించి ఇటీవల ప్రకటించుచున్న తీర్మానము తాము విద్యాసభ్యులుగా నున్న కాలమునకు చెందినది యని నూచించిరి. బిల్లు గా రీ తీర్మానమునకు కారకు లయినందున తన వైఖరిపూర్వము విద్వివంశులకును హైందవభూమి మిక్కిలి కృతజ్ఞత వెల్లువచ్చును. వారు బర్మాపరిపాలకులు గా నుండ నుండుటచే బర్మాలో వారి యభిప్రాయములను నడిపించుకలరని కూడ నమ్ముచున్నాము. కాని పరీక్షలు పరమావధికాదనము పరీక్షలలో నూటికి డెబ్బది మాత్రమేను తుద ముట్టించుచుండు మా విశ్వవిద్యాలయము మాత్రము నర్ బిల్లు గారి యభిప్రాయములను తన విశేషమునకంటె నెక్కువగా చూడరని మాత్రము చింతించునని యున్నాము.

సింలా

యుద్ధవార్త

సింలా మే 28.— ఇండియాకుంతి రాజప్రతినిధి కిట్లు రిపోర్టు (28-5-15) పెంపె—

ఇండియా కిట్లకులలో నిరంతర దేశమును సాధించని విధమున 5,041, అందుకి నైస్యములలో తేరి తమ దేశాభి మానమును వెల్లడించిరి. ఇందులకు తామెంతయు సంతసించితి మనియు 18-41 సంవత్సరమునున్నవన్న ప్రతిమనుజును నైస్యమునకు సగత్యము చేరుటకు సంభవించి దనియును తీర్మానమునందేశము పొందు పరచిరి.

టినుయెద్ద మందుగలయెద్దము విశేషముగ జరిగిన దని వెల్లెచోట్ల ఫిరంగియుద్ధములగుడ జరిగినవియు ఆంగ్లే యము తెలియపరచిరి.

వైస్రయెద్ద ముగ్గునునది రెండుగట్లకు ప్రళయమును యుద్ధము జరిగి యుండెను. దాని యనంతరమున జర్మనీయు లచేరంగ మట్లముల యొకప్పు పూర్వభూమి కక్కురీ నేను సాధ్యమాంటు కాన్వరయే మట్లదేది ఉత్తరమునందు కందకము నాకృమాయుగోనగలిగినది. తనవార 25 వ తేదికి వారు హాద్యమాంటుటియానోగ్లవైసనేక మట్లకులలోనగిరి. తరానునైస్యముకి యందు భాగములోనికి జర్మనినైస్యములు చొచ్చుకొనుటయే ఈమట్లకుల కన్నిటికిని కలిగిన ఫలితము. దోమాంటు ప్రదేశమున కేకఫ్ఫి యుద్ధము జోంగ నున్నది. ఈ యుద్ధము విరామములేకయే జరుగుచున్నది. మ్యూమియన్న నుండి ఫ్రెంచిసేనల మట్లన యుత్తముల కేతుప్రభుల వరల జరిగియుండలేదు. గాని మ్యూమియన్న తూర్పుభాగమును ఫ్రెంచివా రాకృమియగొని ఇట్టి ఇచ్చుది కలుగకుండ జాగ్రత్తదేరి.

తెనెరులోయ యందు ఆస్త్రియము శ్రీత్రుంగ ఫిరంగులగాల్చి పిదప రెండుసార్లు ఇటాలియనులు తలపడిరి. కోర్ డియ్యులెవైట్లదలతోడ మట్లదేలోగగట్టుబడినది. ఆస్త్రియకు లను వెంటదరుము ఇటాలియను లా డిర్గము నాక్రమించు కొనిరి. పొసినగద్ద మట్లదేజిపి ఆస్త్రియకు లోడిపోయి.

రిగాకు వక్ర్యమున జర్మనీయులు మట్లదేజిపి యుదు భాగపు కందకము నొకవానిని బట్టుకొనిరి. రస్యవాకు ప్రతి మట్లదే యొన్న జర్మనీయులు నాకందకముననుండి వెదలింపిరి.

మూర్ఖ ఆఫ్రికా

మూర్ఖ ఆఫ్రికాయుద్ధము.

మరికొన్ని స్థానముల దీసికొనుట.

లండను మేము 26.—తమనైనిమును పంగాననదిపై నుండు దుర్బలక్షణమున్న, వెంటెనికి ఆగ్నేయ భాగమున కి మైశ్ల దూరమునన్న లెంబెగ్గుమును ఆక్రమించుకొనిరిని జనరలు న్నట్టుగారు రిపోర్టుజేసిరి. కందోని ఇరాంగినియెద్ద క్రునెసెములవల విజృంభించింది. మనాంనునొద్ద జర్మనీయులు బెల్జియనుల ధాటి కాగలాలక పారిపోవుచుండిరి. కిగారి నియాంజను జర్మనీయులు కాపాడుకొనుచుండిరి.

అమెరికా

తెలుగురాజ్యముల తపాలు.

అమెరికా సుము క్రాస్త్రాములవారి అసంతృప్తి.

వాషింగ్టను మే 27.— తెలుగురాజ్యముల తపాలునెడ ఆంగ్లేయులును, తరానువారును గనుపరచుచుండిన మర్యాదకు అమెరికావారు తమకునంతుష్టిని గనకరచుచు ఒకలేఖకు వాగి గిరి. ఆలేఖ ఇటు ప్రకటించబడినది. తపాలును తీసికొనుమిత్త ము తెలుగునాకలను శత్రులతోలి కిమ్ముట ఆ న్యాయము. ఇట్లు చేయుచుండుటవలన మఖ్యుగను తత్రములు కొన్ని నష్ట మగుచున్నది. తపాలు ఆలస్యముగనుటచే చాల యబ్బంది కలుగు చున్నది. కాన ఆంగ్లేయులను పరానువారులు ఈవిషయమున తమ తపాలనా విధానమున నట్టిమాత్రుచేయవలయును. తెలుగు లగు అమెరికావారి హక్కుల కేధంగమున లేకుండ చేయ వలయును. అట్లొనరించిన గాని అమెరికావారు సంతృప్తులు కావాలని అని వై లేఖయందు వివరింపబడినది.

మొత్తమునై నీలేఖ న్నేహభావమును జాత్రువున్నది. ధర్మమాత్రముల విషయమున భేదములేదుగాని ఆచరణమున మాత్రము భేదమున్నది. సెక్యూంటిలను మిత్రియందలివాకు తట్టుకొనగూడదని ఇదివరలో అమెరికావారు వాదించుచుండిరి. ఇపుడట్టి హక్కును వారు మిత్రిగొకరినట్లు ఈలేఖవలన లేటబడుచున్నది.

సంధి విషయము.

విల్సనుగారు చెప్పసంగతులు

వాషింగ్టను మే 28.— సంధిచేయుటకై అమెరికాలో నొకసంఘము యత్నించుచున్నది. ఈసంఘమువారి యెడటనేడు పెన్సిదెంటు విల్సనుగారు ముచ్చటించి యుద్ధ కారణములనిప్పుడు తీర్చివేటవలన ప్రయోజనములేదని వారు నెలవిచ్చిరి. తమకును లోకకల్యాణమునకును అనవసరమున మఖ్యునివయముల లోమునందలి గొప్పరాష్ట్రముల ముందు గనిర్ణయించవలయును. ఆధ్యక్షులలేయిన పక్షాలు వారికి కావలసి పక్షభక్త్య విధానమును వారు నిర్ణయించు కొనుస్వాకంత్రియ ముండవలయును. గొప్పరాజ్యముల కలనే చిన్న రాజ్యములను తమకు సాధక బాధకముల నాలోచించు కొని తీర్చివేయును నిర్ణయించుకొను అధికారమును కలిగి యుండవలెను. ఇది రెండవధర్మము. స్వలాభమును పురస్కరించుకొని లోకకాంతికి భంగముకలిగించువారునందీ లోకమునిము క్రిపాదుట కధికార ముండవలయును. లోకరక్షణమునకై నీ ధర్మమాత్రముల ననుసరించి పనిచేయువారిలోకలిసి అమెరికా వారు పనిచేయుచును. లోకరక్షణమునకు భంగము కలిగించు వారిని తీర్చివేయుచు ధర్మక్షణముచే మువారిలోను కలిసి పని చేయుచును. తమవార విల్సనుగారిట్లుచెప్పిరి:—యుద్ధముల న అమెరికావారి హక్కులకు భంగముకలిగి వారియొద్దకి నష్టము సంభవించింది. యుద్ధము దీర్ఘము గు చున్నకొలది, అదివంతర్వరలో యుగి యుగి మనము కొనుచు వ్నాము యుద్ధమైపోయి లోకమునందు కాక్రమమై కాంతి స్థిరపడు గాకనుని యుద్ధము చేయుచున్న జాతులవారెట్లు కొ నుచున్నానో, అట్లే కాక్రమమైకాంతి తీసాదింపవలయు గాక యని మనమును కొరుచున్నాము. సంధిప్రయత్నములు జనరల కలసినభాగ్యమునకవికవోఅమెరికాధర్మ మాత్రములనుపా నించి దొరతనమునాకు రానువారములు జనరలకలసినదని ప్రజలుకొనుచురనుటకు సరిగియు లేదు యుద్ధము చేయుచున్న తాత్కాలిక లాభాలాభములను పొందించి న్యవహారమును పరి మ్మరించుట మొదటిమాత్రము. మన దీక్షలో పడవలయునని మన మేమియుకొము

ఇప్పుడు యుద్ధముచేయుచున్న వారి తగావాలలో మనకు ప్రమేయములేదు. యుద్ధపరమములలో మనోమదుగ్రముల మీద నరకము చేయుటకును, ప్రయోజనముచేయుటకును, అన్ని జాతులవారిని యుద్ధములేకపడే స్వాతంత్ర్యమునునో అట్టి స్వాతంత్ర్యము బిభ్రాక్షుముగ నుండవలయును. ఇందుకు లోకములోని ప్రతిజాతివారును కలసి పనిచేయవలయును. ఇదివరకున్న సంధుల నుల్లంఘించి యుద్ధము చేయుచున్నది. ముందుగ తెలియజేయకుండ యుద్ధము ప్రకటింపబడెను. భేద కారణములను లోకులకు తెలిపి వారి యభిప్రాయములను పుచ్చుకొని విధిలేనప్పుడుగాని ఊరక యుద్ధమునకు ది. మాడదు. ఇందువలన రాజ్యముల, స్వాతంత్ర్యములకు భంగము గాకుండును. ఇతరుల దేశము నాకృమియచుకొనుటకు వీలుండదు.

బరోపా మహా సం గ్రామము

జర్నలివారి ఆహార సమస్య : అంతః కలహములు

తెలంగాణ జర్నలివారి ఆహార సమస్య : అమెరికావారు మిత్రముండలివారికి అసమ్మతిని తెలియజేయుట

సంధి విషయము : విలన్సుగారు చెప్పిన సంగతులు

వెళ్లను మహాధర్మము—జర్నలివారి సమస్య పట్టిపని.

ఇంగ్లండు

కంకల్లును బిల్లు.

లండను, మే 28:—బార్నిచక్రగిరిగా క్రింది వర్తమానములను కలెక్షనలకు వెల్లడి చేయుచున్నారు.

యధాధికారమునందీయు స్వచ్ఛందసహాయముగా 60, 41,000 మంది వైద్యులు యధాధికారమునందీయు దేశసేవనునట్లే తమ పౌరసేవలను నిర్వహించుట వారు కాదే దేశీయుల ఆభిమాన సంకేతము పొడగట్టుచున్నది. వాసుతుల యాలోచనల ప్రకారము సేవలకు కంకల్లును బిల్లు కొరవడికి వచ్చినది. 18 ఏండ్లు మొత్తము 41 ఏండ్లలోని ప్రాయములవా రందరూ యధాధికారమునందీయు బోలయినది అట్లు నిబంధనము. ఇదివరలో యధాధికారమునందీయున నవ్వసాధారణమును ధౌర్యత్వమును బహించి దేశ సేవనునట్లే తమ జీవితముల నిర్వహించుట దేశీయులు మేమిచ్చు ఆధిక కర్మము కందుకొనినట్లునందీయు దేశసేవనునట్లే, సామాజిక హితమునందీయు మిత్రముండలివారి హితమునందీయు ప్రాంతిక హితమునందీయు పాటుపడిన కర్మలను జయించుట దైవమువారికి తోడ్పడు నట్లు స్పష్టము.

యాత్రను కిదిరమునందలి సివిలియనులు.

వారిమనసు.

లండను, మే 27:—యాత్రను కిదిరమునందలి 4000 మంది సివిలియనులు విశ్వాధారావాస ముండునది. వీరిని విడుదలచేయుచున్న సర్వస్వముల యత్నించుచున్నది. ఈ ప్రయత్నములను సత్కరించుటకు చురుకు చుండిరి గూడ తెలియజేయుచున్నది. గూడతన ప్రభువు ప్రభువులను

స్టీమురు మునుగుట

లండను, మే 27:—ఆంగ్లేయముల ఎల్ ఆర్లెంటికో, ఇటలీ ప్రభువు ఆంగ్లేయములను ముందునది.

దేశపుష్టము అది ఆంగ్లేయముల స్టీమురు ముందునది. కావలయునట్లు. ఎల్ ఆర్లెంటికో స్టీమురునది వారిమనసు కాపాడునది.

ప్రాయము బాగు

సివిలియనుల ముచ్చటించుట.

లండను, మే 27:—ఒక పరివాంతు మున్నగువారి ప్రతిభను బాగుగా బాగుగా చేతు ముచ్చటించిరి. విలేజును ముచ్చటించుటను విలేజు చేయబడినది ముందును. ఆంగ్లేయముల సోదరులు వాటికి తీరమునున్నది. ముందును సోదరులు విలేజును వైద్యముల కొరకునున్నది. ఈ వైద్యములను నెవులను స్వచ్ఛందసేవలను విలేజును సంగతినివచ్చుచున్నది. విలేజును వారు నెవులను విలేజును అని బాగుగా బాగుగా నుండిరి.

సోమవారమునాడు కార్మికులకందర సమావేశమునకు తులన చేయబడినది. ఈ సమావేశమున విదగ ఆస్పత్రి మంత్రి ప్రభువు సభియందు ప్రేటుమెంటు కొనసకు.

క్రాంతి లిబరలు పత్రిక.

లండను, మే 28:—ఫామిలీ నెట్టుకత్తిక ఇట్లు ప్రాయమున్నది. యధాధికారమునందీయు లాయకు బార్నిచక్రగిరిగా క్రింది వర్తమానములను కలెక్షనలకు వెల్లడి చేయుచున్నారు. 35000 మంది వీరికొరవ నుదాశనీరి. ఇంకను చాలమంది చంబా చేయుచున్నాడు. ముందీ యంత్రములు మున్నగునవియున్నది నిర్ధమిని. కాని కాగితములు దొరకక పోవుటవలన పత్రికలకు ప్రాంతికములకు ప్రతి బంధముగ నున్నది.

విరాంతు

విరాంతు విచారణ సంఘము

జరలు ఫ్రెంచిగారి సాక్ష్యము.

లండను, మే 26:—నీఫిని పాక్షికుల విషయమున వారు మరొకరి యధికార మిచ్చి యుండవలసివది. వైద్యుల వై విద్యున్ను ప్రభువునకు అధికారము లేకపోయెను. ఈ విధముగ నడువలసినదని నేనూచింప పరిపాలనా విధానమున కామార్గములు కల్పించెదమునందు. విరాంతులే దక్షిణ భాగమే ప్రమాదముగ నున్నది. ప్రజలను భయపెట్టు నిమిత్తము నెవ్వరూ దక్షిణ నగరమున పోరుచేయవలసినదని విర్రెంగారు వాగిసిరిగాని వైద్యముల మోచింపవలసినదని వారు కోరినట్లు వారు వాదించుచున్నది. జరలు ఫ్రెంచిగారు కమిషనువారి యెదుట సాక్ష్యమిచ్చిరి.

దొరకమునాటి ప్రకటన.

లండను, మే 27:—దక్షిణములో నిల్లు ప్రకటించబడినది. విరాంతు దేశములోని కొన్ని భాగములందు దొరక ఆశంకుష్టియు అలబడియు పులియున్నందున, ముందు తెలియజేయవలసినది మిలిటరీ ప్రభుత్వ ముచున్నది నుండును.

ప్రాన్లు

ఆంగ్లేయముల యధాధికారము.

లండను, మే 26:—జరల్ ఎర్ డెగ్లను పేర్కొని రిట్లు ప్రకటించి:—

గత 24 గంటలలోను ముందుగా ఫిరంగులతోడి యధాధికారము జరిగినది. రాత్రియును వైద్యుల ప్రీతి సామిష్యమున వోక వైద్యులనుగని ప్రేర్మిరి గాని మారు నట్లు కలుగలేదు. లూను నేలియటునందు భూమ్యంతర్యాగ యధాధికారములు జరుగుచున్నది. ఈ ప్రకటనను విచ్చటిరాత్రి కొన్ని గంటల ప్రేర్మిరి. అనేక స్థలములందు ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. వేరొక కేసుగ పనిచేయుచుండి కొందరు పని వాండ్రు మేము చెదరగొట్టితిమి. నేడు మేము మేమెట్లు యెద్దమును విరోధి కందకములను గెలిచితిమి. విచ్చటి రాత్రి కందకములందు నుండు 1 గంటలకంటె ముందు లో యధాధికారము జరిగినది. ఈ ప్రేర్మిని నేలియటునకు తర భాగమున వైద్యులతోడ యధాధికారము జరిగినది. ఈ ప్రేర్మిని మేము శక్తియుల యెడించి వారలకు వారి కందకములకు బాదనొలిపిమి.

జర్నలుల పానమును బోయ్యుకొనుట.

కందకముల వైక్లిటిని పట్టుకొనుట.

పారిసు, మే 27:—గత రాత్రియును వైద్యులు వైద్య మున్ను గ్రామమును గ్రామ పశ్చిమభాగమునందు కందక ములను ముట్టడించి. చాలకాలమునకు పోరాటము తీరముగ నుండెను. మా వైద్యులు గ్రామమునందు చొచ్చుకొనిరి. వైద్యులయొక్క వాయువునునందు జర్మివారికందకములను వెక్లిటిని దొమ్మిచేసి పట్టుకొనెను. ముందు స్థానముల నుండి వెదలింప జర్మియులు బయట ప్రతిముట్టకుల నొనర్చి గాని తమ యధాధికారము సాగించుకొనేలేకపోయిరి. 304 వ మెట్టు కూర్చుని మాత్రము బాంబులువేయ—వైద్యులు గత రాత్రియును ముందుకు సాగి. నిల్ల సాయం కాలమున జర్మియులు దోమాంటునకు పరిసరస్థానముల వారల నెదురించి అణచుచునది. వైద్యులయొద్ద నిల్లటి రాత్రియును తీరము ఫిరంగి యధాధికారము జరిగెను. ఆ ప్రకటించబడినది.

జరలు గెలిచి మరణించుట

పారిసు, మే 27:—పారిసునగరమున భాపాడిన గెలిచి నేనాని చనిపోయెను. ఈతడు యధాధికారమును గూడ చేసియుండెను.

వెళ్లను యధాధికారము.

బిల్లులకు అమెరికావారు కలుగుట.

లండను, మే 27:—వెళ్లను యధాధికారము విషయము పరా నువారు తెలిపిన ఒక సంకల్పి గురించి నలుగురు వాడుగులను ముల అనుకొనుచున్నాడు. వెళ్లనునందు యధాధికారమునందీయు సాన మేర్పడునట్టి ప్రాంతికమునందీయు. ఈ సత్తియేర్పడుటకు కరానువారు కాని జర్మియుల కారణములు కారణమునానా ప్రకటించి యుండిరి. పరానువారు ముందు వెళ్ల ఆలోచించి చెప్పిరిగాని పొల్లుమాటలు చెప్పలేదు. పరానువారే ఇది వెళ్ల యధాధికార పరిణామమునందు చేసినది తెలుసుకొనెను. వెళ్లించికోలో ఆస్తి యా వారి విరోధము నేను పనిచేయుచున్నది. ఆస్తి యావారు ప్రెంటికోలో కొట్టుకొనుచు జర్మియులకు సాహాయ్యమును చేయుటకు వీలులేనట్లునందున కరానువారు వెళ్లనునందీయు వెళ్లయధాధికారము ప్రాంతికమునందీయు రమ్యులారు ఇటలీవారు ఇంగ్లీషువారు ఇతరరంగములందు ఊరు కొనక శక్తియులకు బాగా ఒత్తిడిని కలిగించెదరు. ఇతరరంగము నుండి జర్మియుల వైద్యుల వైద్యుల నేనను తీసికొనిరావలసివచ్చెను బునను.

కరానువారు ప్రకటించిన సంగతులకు డెయిలీ న్యూస్ పార్సరు ను విలేజుకు యెత్తుకొనక తమ ముహూర్తములను కలిగినను, బోధకగా బోలెడు జర్మియు నేనువైద్యులుగా యధాధికారమునందీయునున్నాడు. కరానువారు 75 సెంటిమీటర్ల ఎర్రపురంగులతో నగ్నివ్వ నుండెడివి, మూడు జ్యోతిర్మండలములు అరగంటలో వాతనమై పోయినవి. డామంటునందీయునందీయు దోమిగియొక్కరు చెప్పిరి. ఇంతకుందీయు బలియచ్చుటకు జర్మియు నేనాని విచ్చియెత్తి యుండవలయునని మరొకరంగమున పనిచేసిన మరొక యధాధికారి చెప్పిరి.

వైద్యులకు పార్సరు విలేజుకు డెయిలీ వాగ్మయము న్నాడు:—మార్చి, 304 సమావేశము జర్మియులకు బుధ వారము కొంత జయము కలిగియుండును. కాని శక్తియులను కొందరే పూర్వముగ వారికి విజయము కలిగినదిగాను. వెళ్లనునందీయు వెళ్లించి కేంద్రమునందీయు విట్టించినట్లు ధీమతులను వీలుకలిగినది. మ్యూజియరు గాగ్మయము అంతమువైద్యులైనదిగాను. ఇది ఎవరి చేతులలో నున్నది యధాధికారము సహాయకారి కావలయు. 60 వేలమంది వెళ్లమైర్ల రంగమునందు ముందుకు పోయి బాటనుకొనుచు పట్టుకొనుటకు యత్నించిరి. పరాను వారి సేవలను ముందు వెళ్లకుచున్నది. తరువాత విల్లెగ్మిగ్మిగ్మి జర్మియులను తర్రప్రాంతమునందీయు తరి మి చేసినది. తిరిగి ఫిరంగులనుండి అగ్నివ్వ నుండును కారంధ మైనది. జర్మియులు తిరిగి ముట్టడింపవచ్చును. ఉభయపక్షములు వైద్యులకు రణరంగమునకు గురుకుచున్నాడు. శక్తియులు బోలెడు మంది బలియచ్చి ముందుకు గాగలిగారు. జర్మియులు ముందు సంగతిగురించి యెదురుగా ఆలోచించుటలేదు. వారు వెళ్లమైర్ల లలో అమరు గొత్తదీవిజనులను తీసికొని వచ్చిరి. ఇట్లెంత కాలము వారు జరమును బలియ్యగలగో మాదవలసియున్నది. డామంటుగోటును తిరిగి పట్టుకొనుటకై జర్మియుల రాజు మహాసేనకు తీసికొని వచ్చియు డెయిలీ ముయలు పార్సరును విలేజుకు డెయిలీ తెలియజేయుచున్నాడు.

పార్సరు, మే 28:—గత రాత్రి పరానువారి రిట్లు ప్రకటించి:—అవరోధకమునందు 304 కొంద ప్రాంతము నందు ఫిరంగులయధాధికారము జరిగినది. కందకములనుండి బాంబుల పోగునాడ జరిగినది. మార్చియును వైద్యులభాగమున కందక ములలోని కొన్ని భాగములను 50 మంది పట్టుకొంటిమి. మాద్రీ మంటు 1 — డామంటు ప్రాంతమునందు శక్తియులు బోయగ నిగ్నివ్వ నుండును ముందుగా. స్థిరమునందీయునందు మన సేవలు ముందుకు పోయినవి. మా వెళ్లమైర్ల ఉభయపక్షముల వారి 30 ఫిరంగులయధాధికారము జరుగు చున్నది. నెవారినుకొట్టుకు పడ నుటకు జర్మియులెదిరించి ముందకేందకపు కరుసగా నడుగు కాని వారిని తిరిగి యెదిరించి వెంటనే తమి చేసితిమి.

పార్సరు, మే 28:—విల్లెయధాధికారము జరుగుచున్నది. మార్చియును తూర్పున బోయగ నిగ్నివ్వ నుండును ముందుగా. వీరలలో నెవ్వరెవ్వరు ఫిరంగి యధాధికారము జరుగుచున్నది. అగ్ని యుక్తు వాయువును ముందుకు చేసిన పురుషులు పరానువారు అగ్నివ్వ నుండును ముందుగా కొనసాగియున్న లేదు.

వెళ్లను సేవలకు తుపాకులు

లండను, మే 27:—వైద్యులములోని లాండుప్రీయు కలూములకు పాత తుపాకులచ్చి క్రాంతకముల తుపాకులకు వెళ్లనునకు బుడిచి. ఇచ్చటిసేవలకు తుపాకులు చాలక మున్నవి సుసాధునందుండి తెలియజేయు. ఆ ఆస్తి యెద్దా ము విలేజుకు వెంటియున్నాను ప్రకటించి తెలియజేయెను.

జర్మనీ వారి చావులను బట్టుట.

విశాఖ కందకములపై ఫిరంగులు గాలియు.

లండను మే 27 — టెంట్రి ఆగ్నేయమున జర్మనీ ముల వేగులపై నాకస్మికముగ బడి వారి బట్టుకొంటిమి. టెంట్రి గలను తెగగొట్టు సాధనముగూడ వారియొద్దకుండి గొలింటిమి రాత్రిపూటమున న్యూహమెల్లకు ఆగ్నేయ గ్రామమునందు కైరికందకములపై ఫిరంగుల గాలి స్వీయ హుంబుయొద్దనుండు స్టోరులను ధ్వంసము చేసితిమి. క్రితమున జర్మనీ భాగమునందు కందకములపై 80 మిమముల జర్మనీ యుద్ధము ఫిరంగులను గాలిరి. సెరైవరమునందు కందకములపై గూడ పెల్లెలను చేసిరి. హుల్కు గ్వీషిలయొద్ద మేము ముందుగనుల ద్వీపము పోలిక పల్లెయభాగమునను, హుహు బొల్లరకు ప్రిదేశముకడను జర్మనీయులు రాదు కుండుగనుల ద్వీపము. తె. పోలి మాండు గాని లోకేశము ను నై నీ కలా క్రిమిం చుకొనిరి. నునాను, ఓల్లెల్లు, హుబెల్, నూషెట్, బోయిగెరి యూజ్, నెయింటుల్, ఈవెను ప్రదేశముల యొద్ద విరోధి కత్తులు విచ్చిరించును. తె. సె. టెంట్రి పరివరమునందు కైరికందకములపై ఫిరంగుల గాలి మేరిగెయొద్ద పనివాండ్రు గుంపులను చెదర గొట్టితిమి. ఇవర కంట్రి జర్మనీయు లెత్తుకు చురకు చురకు దనమును జూపించుచుండిరి. ముందుకు నాచుగిరి ముందు వెనుక నాచుగిరి క న్యాయముంచియుండి.

యొప్పి పరివరములు.

జర్మనీయుల యాధికత్వము.

లండను మే 27 — జర్మనీయులు ఆయాధనాచుగిరి యందు ఆధికత్వము కలిగి. నాచుకుబట్టుయే వారికలము నిలవ వొక్కుకొని రాగిగిరి ఇన్ని లక్షలనుండి, ఇన్ని కోట్లనుండి అరి అరికొట్టుచెట్టి ప్రయోజనముగను. ఎన్ని ఫిరంగియుల కలలుండిన ఆంతలాధుని మిత్తులందలివారు గిరిగిరింపలయుని పేరు జర్మనీయుల నీ నేటరు హుంబుల్లగాను ప్రాసిరి.

జర్మనీయుల ముద్దులము చల్లారుట.

మే 26 — జర్మనీయుల జర్మనీయుల యొద్ద లెము తగ్గినది. పరాసు నేల పోగొట్టుకొనిన స్థానముల మరల క్రియకొనుచున బాకొమిండుకొనుచున్నది. ఒకపక్ష టుమున నిట్లుచరంబుడెను. — ఎకాకోవోమాట్లోనుయొద్ద ఫిరంగిదళ సంకులనుచు ముంకు ధూరముగ జరుగుచునే యున్నది. మాట్లోనుపై జర్మనీయుల లాగ్నో ముట్టడి ఫిరంగులనుండి వెనుక జార్జులరంబు ఫగ్నపరులడెను. పరాసు నేల ప్రతిముట్టడియొట్టి పాద్రోహంబుత్తుడు టియామాంటు ఫాగ్నలకునును కొంతకొడేకను వాకొమిండు కొనినది. బాంటుగో విశాఖ నేల నెచ్చును ఎన్నిటిరాత్రియందు పైఫాగ్నల కుత్తకపుత్తుల మా నేల ముంకునకు పోయింది. ఆకేకచుండి రైవీల చేసితిమి.

హోమాంటు ముగ్గుముపై గవియుట.

మే 27 — మ్యూనుచి ఏడవభాగమున ఎ కొలొను 804 మెట్టపై కేకల ఫిరంగులయొద్దను తీవ్రముగ జరిగినది. ఇటు మాకెండకంట్రిలపై ఫిరంగులు వారుచేయబడినది. నది కుడిభాగమున డోమాంటుచుర్ర పరివరముల నుండు మాకందకములకు జర్మనీయులు బలముగ మధ్యాహ్నమున ముట్టడించిరి. ఏకేషవత్తుల గలిగించి మే మాద్యమనైవల పారవోలితిమి. మ్యూనుచునందు జర్మనీ నైవల స్థానముల మాక్కుకొనుచుండ మేను వారిని చెదరగొట్టితిమి. ఆరి లోకటింపబడెను.

మ్యూను

రమ్యవారి ప్రకటన.

మే 27 — రమ్యవా లెట్టు ప్రకటించుచున్నాడు. — కడమటిరంగమున కేత్రువులు చుండునందు చేసికొని ముందుకొనికొని వచ్చుటకు యత్నించగా వారిని ముందు రావండ చేసితిమి.

ఇటలి

పేరి వైవియాన దాడి

మే 27 — మ్యూ తీరమున (ఇటలి) నుండు పేరి అను కేత్రువులమును కేత్రు విమానములు దాడిచిచ్చినది. ఆకారమున 18 రు చుపోయి. 20 నుది గావడెడిది. ఏ లోగో వెగ్గెండు (క్రియను పిల్లలు అయియున్నారు.

టిరంగు మోరయుద్ధము.

లండను మే 26 — టిరంగులందలి సంగ్రామము కడు భీకరముగ నున్నది. ఆస్ట్రీయావారు వేముయొడిన అగ్ని గోళములు కొండ పార్శ్వముల చొలుచుకొని పోవుచున్నది. రాతిబండలు పగిలి, ఇనుకరల పరిణమియగుచున్నది. పర్యతలు లు చెక్కిలై ఆసురుకులు జోయలయందు పడుచుండెను. ఇట్టి భీకర సంగ్రామమున ఇటాలియులు ఆస్ట్రీయావారిని చిత్రముగ నోగ్గుచుండిరి. కాని ఆస్ట్రీయాను పరాతిదళములు తరగని తంపరలై వారివైకి విరుగుచున్నది. ఇట్లు కంపబడిన నైవ్యముల నిటాలియులు ఖండించుచుండిరి. పర్యత పార్శ్వములన్నియు చురుకైన ఆస్ట్రీయావారిలో నిండియున్నది. ఇటాలి వారియందు విదత్తాహులు కానరాదు. విజయ నైవల విజయవిశ్వాస జతోహృదయములై యుద్ధరంగమునకు బోవుటయే గానవచ్చుచున్నదిగాని తద్వ్యతిరేకము గోచరింపకు అని ఇరెనోగో (మిలారు) అను పత్రిక కొక విలేఖనము వ్రాసెను.

ఆస్ట్రీయావారి ముట్టడి

అలహాబాదు మే 27 — ఆస్ట్రీయావారు ఫిరంగిలల మున ఇటాలిలారకులై విధివలై యుండిరి. ఈ విషయమును విశ్రమించుచున్న కేత్రులకు పరిశీలించ నగునది టెక్నోగ్రాఫిక ముఖ్యాంశమున వ్రాసెను.

ఇటాలివారు ముందుకు వెళ్లుచుండుట

అలహాబాదు మే 27 — టెక్నోగ్రాఫిక పల్లెయభాగమున ఇటాలివారి నేలల టెక్నోగ్రాఫికల మున కావలగూడ ముందుకు బోవుచున్నది. ఆస్ట్రీయాను దాడిచుండు పోయు ఖ్యములేదని నైయంశము చుజువులయనున్న దని సెంటియో మ్యూనుపత్రిక కొక విలేఖనము వ్రాసెను.

ఇటాలి ప్రకటనము.

మే 27 — ఏకేషవత్తులకు నకును కేత్రువులు తమ ముట్టడి ముద్దులములు మారుటలేదు. వీరు మరల ముట్టడించి యోటమిడించెడిరి. కొని అగ్ని బూటెకనులపై విశాఖ. అదాతియకలు గవిని యుమ్మాలింపబడినది. పోనిన ఏకేషవత్తులకు కేత్రుఫిరంగి తీవ్రతచే ఇటాలియులు తమస్థానము నొకరాని పదిల చేట్టిరి. స్థానమును వీరుటబుత్తుగ్నము కేత్రువుల నొకసారి యొడించి తరిమిచేసిరి. ఏకేషవత్తుల జాల్మలకు తూర్పుభాగమున కేత్రువులు ముమ్మ నెడిరించిరి. 25 వ తేది ఆంతయు యుద్ధముజరిగెను. జయోజనములు చలించుచుండెను. ఆంతకు తూర్పురాత్రియందు మాంటికి విరానుపై కేత్రునైవ్యములు కలుసాముల గడిచినది. అన్ని పర్యాయములయందును విశేషవత్తులతో వెనుకకు పోలి కేతుబడినది.

ఇటాలిరంగము

మే 28 — ఇటాలి వారియు క్రికటించుచున్నాక, ఫిలికతులయందు చూపులేదు. వివిధవోట్ల కేత్రువులు కొద్దిగ, ముడించినవృత్తు వెనుకకు గొట్టుబడిరి. నుగజాలోను అని నిరంకుకొండయదకున్న స్థానముల నుండి మేను గురు వారముకాదు మెల్లగ వెనుకకు మరలితిమి. కావమెంటులో యోగో కుకొవారమునాడు కేత్రువులు తూర్పుక యెడిరింపగ మర అప్పుయను నైవలను వారిని ముందుకు రానియ్యకుండ చేసి కేత్రువులను తిరిగి యెడిరించి బోలేతునుండి ఖయీలను పట్టుకొనిరి. మాంటికో ప్రాంతమునకునూడ కేత్రువులు, తాత్కాలికముగ మన కందకములకు పోచ్చిరి. కాని మెంటు తరిమిచేయబడిరి.

ఈజిప్టు

సి నె లుయందు యుద్ధము

లండను మే 28 — ఈజిప్టును నిట్లుకృతకటింపబడెను: — నెట్టుకేల్లపై కైరివిమానములు దాడిచిరినది. తత్ఫలితకారము గ మన విమానములు క రాద్వరము ఎకోమాను దిక్ బయ్యాద్ దిక్ సరోమున దిక్ కేమహర్ లపై 40 బాంటులనుచేసి విశేషవత్తు మును కలిగినది. రాద్వరముయొద్దకును నీటిటాంకులనున్న గునవి ధ్వంసమయినది. ఇంకాగున కేత్రువులు యుద్ధములు తలకొండెనది. జెఫ్ జెఫ్ యొద్దకును యంత్రోసానుగి (భూమిని తగ్గివినట్టివి) నున కేటలు ధ్వంసమొందిరి గాన రాద్వరము నీటిటాంకులపై కేత్రువులు కొండంత యాకపెట్టుకొనియుండిరి. చురలి వచ్చుచుండ ఒకవిమానముకాలాట చుండుతోట్టె

కు కన్నముపడినది. నెంటు యావిమానము క్రిందకుడిగి కన్నమును పూర్వమున చురల నెగిసిపోయెను.

మే 18 వ తేది ఎకో ఆస్ట్రీయాద్ద మనవిమానములు ముట్టడి చిరిపినది అప్పుడివిమానముల చురలను నైవ్య పంక్తి జర్మనీయునికొ తెలియవచ్చుచున్నది. ఎకో ఆస్ట్రీయాద్ద ఫిరంగులు వారుచేయుటకు సంబంధించిన వివరములు తెలియవచ్చినవి. ఈ పోరాటమున నా కానిమాను మొకరానిసహాయమున మూడు యుద్ధకాలము గురితప్పక ఫిరంగులగాల్పి కేత్రువుల కధిక వత్తుమును కలిగించినది. మొదటయే యుద్ధకాలము 84 ఆగ్ని గోళముల వేసినది. వీటిలో రాదు విమానాలకు తగులకొనినది. తక్కిన వారిలో చాలభాగము విడిచియుండిరి జేరాల మధ్యకు పేలిలి విశాఖ నైవ్యముల చెదరగొట్టిరి. రాదు గంటలవరకు ఫిరంగులు కాల్యబడినవి. పురమునందలి దుర్గముక టి ధ్వంసమొందింపబడినది. కేత్రునైవ్యములు విదత్తాహులై యుండుటచే ప్రియత్రుతర విమానముండ నూరకుండెను.

మెసపోటేమియా

మెసపోటేమియా రంగము

మార్పులేదు.

లండను మే 27 — మెసపోటేమియా పరివరమున కేత్రునైవీల లింకకు తమస్థానముల కడించుకొనుచుండిరి. ఎడమగట్టున నుండు తుగ్గుల్లా రాకపోకమార్గులపై తూర్పుగట్టున నుండి ఆగ్నేయనైవ్యములు ఫిరంగిలందఱు గురించుచున్నవని జవరలు ఎకో సెంటిలేటగాన క్రికటించెడి.

రూబ్యాను సుల్తానుకు తీక్షించుట.

లండను మే 26 — రూబ్యాను సుల్తాను వైఖరి భూకంకరముగను ఆసంత్సృప్తికరముగను ఉండెను. కొన్ని పాత పరివాద్యున నత్యంత నైవ్యమును కేర్చెను. ఈకారణముచే కల్లులు కల్లిగానొక నైవ్యముతో సుల్తానుగారి రాజధానిని 25 వ తేది ఆక్రమించెడి. రాజధాని నాకొమిండుటకు పూర్వము ఇతలెగలవానికి యుద్ధము జరిగెను. ఆ యుద్ధమున కల్లులు విజయముడెను. కేత్రువులుచూచు చాల పట్టునలతో పోరాడి నుమాను వెనుకకుపోని కోగ్గయిరి. ఆంగ్లేయులలో 5 వ చుపోయిరి. 28 రకు గావములు తగిలినది.

సుల్తానుకు పారిపోయి.

ఈ పోరాటమున నైమాకోవ్యోగి మొకడు కేత్రువుల గట్టులవారసెను. కొన్ని వాయిలు ఒక మరఫిరంగి సహాయమున నీ నైవ్యోగి క్రికటింపబడి కేత్రువుల ఆగ్నికదళము నోడించెను. ఆనంతరమున నుమాను 2 వేల పరాతిదళముల చెదరగొట్టి పారవోలేడు. ఈతరు గాయపడెడుగాని మరక్షితముగ తం సెలవుకు చేరుకొనెను.

జర్మనీ

జర్మనీ యువరాజు

లండను మే 26 — జర్మనీయులరాజుకు నేనావాడుకు డనుటకు ఏలలేదు. ఆత దామువ్యోగపునకృతముల రాజింపక నైవలను వేసేముగ బలియచ్చుచున్నాడెం బుధవారము నాడు జర్మనీ యలకు కలిగిన వత్తుముల వందపైమున కల్లులు రూపెట్టుగా రనిరి.

జర్మను సేనా క్షయము.

లాహోరు మే 27 — నిరంకుబ్బాట్టు ఫర్షెను స్వకానమున మృతికొండ జర్మనీ నైవలతోడ నిండియుండిన 19 రైలుబండ్లు 8046 మెట్టకుండి చచ్చింది.

జర్మనీయుల కావరపదార్థముల సరఫరా.

రాష్ట్రముల ఆకస్యోగ్య కలహములు.

అమ్మటెల్లము మే 28 — అహరహార్థముల స్థితి గతులయందు ఆకస్మికముగ నెట్టిమార్పుకొన్నది కలుగలేదు. ఇట్టిమార్పుకొన్న కలుగలేదని ఆకపెట్టుకొని యుండగూడదు. రాష్ట్రములయొక్క అన్యోన్యసంబంధములనుండి చాల కష్టములు గలవియ్యనది. పురైకపిన్ద మున్ను గ్రదేశములనుండి చెదరంచుచు వెళ్లుతేటలు పంపబడినవి. రాష్ట్రములు సహకారభావము కలిగియుండిగాని నేతేముల దెడ్డి మును లేదని ఆహరహార్థ సరఫరా సంభూయ్యుచు మోర్ వాను బలోకి జర్మనీ రాజ్యాంగం కథియందు నిలిపించెను.

జర్మను నాకాదభాగవత్వము

లండను మే 27 — వైసు అడ్మిరలు వాసు హోనూలు గారిసానే వైసు అడ్మిరలు పియరు గారు నాకాదభాగవత్వమునకు నియమింపబడిరి.

టర్కీ

టర్కీయులవర్తనము.

పీటర్ గ్రాకు మే 27. — రష్యావారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు — మోస్కోనగరమున టర్కీవారు ఖడ్గలను మద్యకు చేసికొని మోస్కోనగరమున నుండి తొలగించి కర్రలుగా తయారుచేసిరి. నీరసమైనపుడు మోస్కోనగరమున నుండి యొకవారును పర్యటించి టర్కీవారికి వ్యతిరేకముగా ప్రకటించి చెల్లించుటకు తగినది.

బొల్గారు

సెల్కొనిక రంగమున చిల్లర పోరాటము

అహమ్మద్ మే 27. — బొల్గారునాది దేశమున దిరి. ఆస్థానమున ఇట్టి ప్రాంతమున ఇంచునకు ప్రాంతమున యుద్ధమున.

సెల్కొనిక రంగమున అనుదినమున చిల్లర యుద్ధములు మాత్రము మోస్కోనగరమున గ్రామమున దిరి. ఆస్థానమున ఇంచునకు ప్రాంతమున యుద్ధమున.

హాలండు

హాలండు స్త్రీయరును ముంచుట.

హాలండు మే 28. — హాలండునాది దేశమున దిరి. ఆస్థానమున ఇంచునకు ప్రాంతమున యుద్ధమున.

హాలండు సేనలు.

అహమ్మద్ మే 27. — హాలండునాది దేశమున దిరి. ఆస్థానమున ఇంచునకు ప్రాంతమున యుద్ధమున.

చీనా

చీనా దేశ వ్యవహారము

అహమ్మద్ మే 27. — చీనానాది దేశమున దిరి. ఆస్థానమున ఇంచునకు ప్రాంతమున యుద్ధమున.

ఇటీవలివి

లాయడు జార్జిగారు

హాలండు పోరాటము.

అహమ్మద్ మే 28. — హాలండునాది దేశమున దిరి. ఆస్థానమున ఇంచునకు ప్రాంతమున యుద్ధమున.

రంగును పైచికులు.

అహమ్మద్ మే 28. — హాలండునాది దేశమున దిరి. ఆస్థానమున ఇంచునకు ప్రాంతమున యుద్ధమున.

అహమ్మద్ మే 28. — హాలండునాది దేశమున దిరి. ఆస్థానమున ఇంచునకు ప్రాంతమున యుద్ధమున.

ఎండ వేడి ; 114 డిగ్రీలు.

అహమ్మద్ మే 28. — హాలండునాది దేశమున దిరి. ఆస్థానమున ఇంచునకు ప్రాంతమున యుద్ధమున.

యుద్ధానంతర వర్తకము.

అహమ్మద్ మే 28. — హాలండునాది దేశమున దిరి. ఆస్థానమున ఇంచునకు ప్రాంతమున యుద్ధమున.

అహమ్మద్ మే 28. — హాలండునాది దేశమున దిరి. ఆస్థానమున ఇంచునకు ప్రాంతమున యుద్ధమున.

అహమ్మద్ మే 28. — హాలండునాది దేశమున దిరి. ఆస్థానమున ఇంచునకు ప్రాంతమున యుద్ధమున.

అహమ్మద్ మే 28. — హాలండునాది దేశమున దిరి. ఆస్థానమున ఇంచునకు ప్రాంతమున యుద్ధమున.

అహమ్మద్ మే 28. — హాలండునాది దేశమున దిరి. ఆస్థానమున ఇంచునకు ప్రాంతమున యుద్ధమున.

అహమ్మద్ మే 28. — హాలండునాది దేశమున దిరి. ఆస్థానమున ఇంచునకు ప్రాంతమున యుద్ధమున.

అహమ్మద్ మే 28. — హాలండునాది దేశమున దిరి. ఆస్థానమున ఇంచునకు ప్రాంతమున యుద్ధమున.

అహమ్మద్ మే 28. — హాలండునాది దేశమున దిరి. ఆస్థానమున ఇంచునకు ప్రాంతమున యుద్ధమున.

ఆదివచ్చికాన లేక జన్మ

తుల 1 కి రూ. 3.4.0

కస్తూరి	తులం 1 కి రూ. 30.0-0.0
గోళాజనము	తులం 1 కి రూ. 7.0.0
రసభస్మము	తులం 1 కి రూ. 0.10.0
మంతుల పువ్వు	2.0-

కలరామాత్రలు

కలరా ప్లేగువలన ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము. ఇది గాలియందు నీటియందు పరమాణువులైన విషపురుగులు చేరుటవలన గలుగును ఈ పురుగులు, శరీరమున శరీర కత్తులను జెరుపును. ఈకలరామాత్రలు లోపల ఇమిడి వెంటనే విషపురుగుల జంప్రారంభించి, వాంతిభేదముల తగ్గించి, మూత్రము వెడలించి నాడికి పుష్టికలుగ జేయును. వెల 0-6-0

తామర తైలము

డబ్బీ వెల 1-కి 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-0

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జి మొదలగు వానికి వేరెత్తినది.

తామర ఒకవిధమైన పురుగువలన చర్మముబాధగాని, వెండ్రుకలలోగాని, గోళ్లలోగాని, పుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదమునుబట్టి తామరలోను రెండుమూడు భేదములుగలవు.

రాజారాణి గుర్తుగల తామర తైలము పూరినాశకములగు చాలమంచి మందులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. అనేక యేండ్ల నుండియున్న తామర, నాలుగైదుసారులు రాచినతోడనే పోయినదని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు.

కావున తామర, తీట, ఏనుగు గజ్జి మొదలగునవి గలవారందరు ఈతైలమును ఒకసారివాడి చూడగోరెదము.

దీనిని రాచిన మంటముండదు. చర్మమునలు పెక్కదు. పుంకుపడదు.

వెల డబ్బీ 1-కి 0-4-0 అణాలు మాత్రము.

అమృతాంజనం డిపో 7 తంబు శెట్టి వీధి జార్జిటవును, మదరాసు.

అమృతాంజనము డిపో 109 ఫోర్ రోడ్డు, బొంబాయి.

దంతచూరము

పండ్లపోటుకు తీపులకు మంచిపాడుము.

ఈ దంతచూరముతో పండ్లపోటువలన చిగుళ్లనుండి రక్తము ప్రసరించుకూడదు. నోటి దుర్గంధము లేక యుండును. పండ్ల ముత్యముల వలె తెల్లగా నుండును. అనేకులపట్ల ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది.

సర్వసామాన్యముగ అందరును వాడుటకు తగియున్నది.

పండ్లకు బలము నిచ్చును. చిగుళ్లు గట్టిపడును.

ప్రతివారము వేలకువేలు డబ్బీలు విక్రయము.

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

డబ్బీ రూ. 1-2-0.

అమృతాంజనం డిపో, 7 తంబు శెట్టి వీధి, జార్జిటవును, మదరాసు.

THE GREAT WAR.

Treatment of Neutral Mails: U. S. Protest to Allies.

GERMANY'S FOOD PROBLEM: INTERNAL TROUBLES.

President Wilson's Long Expected Speech on Peace.

PITILESS VERDUN BATTLE: GERMAN COMMANDER'S HOMICIDAL MANIA.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Martial Law to be Continued in Ireland.

LONDON, May 28. The following proclamation has been issued in Dublin:—Whereas disaffection and unrest still prevail in parts of Ireland martial law will be continued throughout Ireland until further notice.

Irish Enquiry Commission.

A General's Complaint.

LONDON, May 28. General Friend, giving evidence before the Irish Commission, complained that he should have had greater powers against the "Sinn Féiners." He emphasised that Lord Wimborne had no control over the military, while Sir Mathew Nathan sometimes demurred on grounds of public policy, to steps which the witness suggested. General Friend still thought that the main source of danger was the South of Ireland. He did not recollect Mr. Birrell requesting an increase of troops, although Mr. Birrell wrote suggesting the military demonstration in Dublin.

Whitsuntide Holidays.

Mr. Lloyd George's Conference with Workmen.

LONDON, May 28. Mr. Lloyd George had a conference in London to-day with representatives of engineering and shipbuilding employees on the Clyde and Tyne with reference to the Whitsuntide holidays. He said that he was most anxious to press the output of munitions of war and equipment for the Army and Navy. Fighting was becoming hotter and hotter on the British front, and the demand for ammunition greater and greater. Holidays therefore were unthinkable. He believed that the facts need only be stated to the workmen for them to respond to the appeal on behalf of their comrades in the trenches.

Eventually it was decided to call a conference of workmen on Monday, after which it is hoped that Mr. Asquith will be able to make a statement in the House of Commons.

LONDON, May 28. There has been an instant and remarkable response to Mr. Lloyd George's Whitsuntide appeal. The Labour leaders are heartily supporting it, and urge that there should be no stoppage. There is a movement on foot for the general ignoring of Whitsuntide. The universal feeling is "work now, play afterwards."

A New Liberal Paper.

To Represent Mr. Lloyd George's War Views.

LONDON, May 28. The "Pall Mall Gazette" says that 85,000 people have subscribed and more have promised to do so to start a new liberal morning paper associated with the supposed war views of Mr. Lloyd George. The plant has been secured and the only difficulty is the paper supply which is delaying the start.

Post-Ward Trade.

London Chamber Of Commerce.

LONDON, May 28. The London Chamber of Commerce Special Committee on trade during and after the war suggests the speedy adoption of a tentative tariff for five years on an "ad valorem" basis, subject to subsequent supplement of the question by a scientific tariff. The Committee dwells on reciprocal preferential trading between all parts of the Empire, and emphasises that the Dominions should be free to determine their own fiscal relations unless the whole Empire agrees to act together.

SIR E. GREY'S SPEECH.

Effect in Germany.

LAHORE, May 28. LONDON, May 27th.—An Amsterdam correspondent of the "Exchange Company" says prices fell heavily on the Berlin Bourse in consequence of Sir Edward Grey's speech.

Civilians at Ruhleben.

Appeal for Their Release.

ALLAHABAD, May 28. Lord Newton, speaking in the House of Lords, said:—It was most desirable in the interests of humanity to make every effort to release the 4,000 civilians interned at the Ruhleben camp. He understood that many of those unfortunate prisoners were losing their reason. (Pioneer special cable.)

More Vessels Sunk.

LONDON, May 28. The British steamer "El-Argentino" and the Italian sailing-ship "Australia" have been sunk.

The British steamer "Denewood" has been sunk. The crew has landed.

The crew of the sunken steamer "El-Argentino" has been saved.

France.

BATTLE OF VERDUN.

Meaning of the French Report.

Germany's Great Sacrifices.

ALLAHABAD, May 28. LONDON, May 27th.—One sentence in the latest French semi-official communique on the subject of the battle of Verdun has provoked a great deal of speculation. This is to the effect that it is possible that the present decisive period was opened not by the enemy's initiative, but by "the will of our higher command." The statement is guarded, but the natural inference is that a general battle at Verdun was deliberately sought by General Joffre. In other words, if the statement means anything at all, it means a good deal. If General Joffre, at a moment when the Austrians had engaged large forces in the Trentino, deliberately sought a decisive conflict at Verdun, one need not expect that any front will remain quiescent any longer than may be necessary to induce the Germans to entrain troops for Verdun.

The "Daily News" Paris correspondent, apparently unmoved by the hint in the French Note, avers that General Joffre adheres unswervingly to the policy of killing the maximum of Germans at the minimum of cost. He quotes an officer wounded at Douaumont to the effect that he saw three regiments melt away in half an hour under a pitiless hail from the 75's. Another officer from the Mortomme region says that the German commander must have been smitten with homicidal mania to permit such carnage.

The "Times" Paris correspondent considers that the most important German success on Wednesday was in the neighbourhood of Mortomme and Hill 304. The success was not as complete as the enemy doubtless intended, but it enabled him at last to begin a movement against the second line of Verdun's defences. The occupation of Cumieres is strategically unimportant, but 60,000 men on a two miles front endeavoured to force a way to Chattencourt. The French line reeled, but recovered subsequently and drove the Germans out of the region north of Chattencourt station into Cumieres. Artillery preparation for a further German effort has already begun, both sides pouring their military wealth into the battle. The enemy's gains have been purchased at a terrible cost. The Germans show no sign of bothering about that aspect of the fighting. They brought up five new divisions in two days. The whole question of the Verdun battle is how long can they continue the terrible sacrifice of life.

According to the "Daily Mail's" Paris correspondent the German Crown Prince drew three corps from the British front for the recapture of Douaumont. ("Pioneer" special cable.)

Executioner, not a General.

LONDON, May 27th.—Colonel Rousset, referring to the German losses on Wednesday, says that the Crown Prince is an executioner, not a General. ("C. and M. Gazette.")

The Crown Prince's Straits.

A Desperate Move.

LONDON, May 28. Evidence of the straits to which the German staff has been reduced to keep pace with the Crown Prince's incessant demands for men is furnished by the fact revealed in the French semi-official statement, that the Bavarian divisions which attacked Douaumont belonged to the army corps withdrawn from the British front and apparently replaced by five divisions taken from the German reserves on the Somme. The object of the German attacks on the Vimy Ridge was to mask the departure of the Bavarians. The semi-official statement emphasises that the result of this desperate move was most unfortunate. Wave after wave of the Bavarian attackers was mown down, and finally the enemy abandoned the struggle, leaving heaps of dead. The semi-official statement adds: Nevertheless, the battle of Verdun is far from finished. The enemy will still hurl millions of shells at the French position, and the French soldiers have to face a hard task, but they will hold fast.

Fierce Bombardment in Avocourt.

LONDON, May 28. PARIS.—The last night's communique said:—Left of the Meuse there was artillery and trench weapon duel in Avocourt Wood and Hill 304 sectors. We captured elements of trenches southwest of Mortomme and took fifty prisoners. Fierce bombardment continued in Haudromont-Douaumont region. On the right of the Meuse we made appreciable progress in communication trenches north west of Thiaumont farm. There was a great reciprocal activity in Champagne. The German wing attacked west of Navaun road and gained footing in the advanced line, but counter-attacks promptly ejected them.

TELEGRAMS.

LONDON, May 28. PARIS.—The Communique records mainly minor operations. There were lively bombardments east of Mortomme and intermittent artillery activity in Woivre. Attempts to attack north-west of Altkirch were prevented by French fire.

German Position Penetrated.

Several Trenches Taken.

LONDON, May 28. PARIS.—This afternoon's communique says.—Last night our troops attacked the village of Cumieres and the positions west of it. After a fierce struggle we penetrated the eastern part of the village and carried several German trenches north-west of Cumieres. A violent enemy counter-attack failed to dislodge us from the conquered ground. East of Hill 304 our bomb-throwers progressed during the night. A second German attack yesterday evening against our positions on the outskirts of Fort Douaumont failed completely. There was an intense artillery duel north of Verdun last night.

German Patrol Captured.

Enemy Trenches Bombarded.

LONDON, May 28. General Haig says in a communique:—A hostile patrol was surprised and captured last night southeast of Laventie and a high explosive charge for cutting wire was captured. We bombarded enemy trenches south-east of Neuve-Chapelle during the night and destroyed enemy stores at Guillemont. The enemy for eighty minutes heavily bombarded trenches west of Fricourt and also shelled trenches near Serre. We sprang five mines at Hullock and Guinchy. The enemy sprang one at the Hohenzollern redoubt and another west of Lafole, the crater of which was occupied by our troops. Enemy artillery has been active to-day at Suzanne, Ouliers, Hebuterne, Souchez, Loos, Bois Grenier, St. Eloi and Ypres. We bombarded enemy trenches west of Lens and south-east of Laventie and dispersed working parties east of Maricourt. The Germans have recently been more active than usual, and their expenditure of ammunition has been lavish.

Trainloads of Dead.

LAHORE, May 28. Nineteen trainloads of the dead have arrived at the Searing Blast Furnace from Hill 304.

Rifles Wanted at Verdun.

LAHORE, May 28. The "Central News" Amsterdam correspondent says that, according to frontier reports, the Landsturm in Belgium has been armed with old rifles, new models being sent to Verdun where there is great need of them.

French Regaining Ground.

German Fury Abating.

LONDON, May 28. PARIS.—The German fury at Verdun has somewhat abated. The French have resumed their slow but steady progress in regaining ground. A communique says:—Artillery duel is still very violent at Avocourt and Mortomme. A German attack on Mortomme utterly collapsed under a curtain of fire. A French counter-attack made ground between Haudromont Wood and Thiaumont farm. We progressed in the night northward of the farm by bombing. We made a number of prisoners.

Germans Attack Fort Douaumont.

Repulsed with Serious Loss.

LONDON, May 28. PARIS.—A communique says:—Left of the Meuse artillery was very active in the region of Avocourt and Hill 304, where our second lines were intermittently bombarded. Germans on the right of the Meuse in the afternoon strongly attacked our trenches on the outskirts of Fort Douaumont. They were completely repulsed with serious losses. Our artillery dispersed German troops who were changing positions in Chauffour wood.

Fighting on British Front.

Mining, Artillery, and Raiding.

LONDON, May 28. A communique from General Sir Douglas Haig says:—The activity during the last twenty-four hours has been almost entirely confined to mining and artillery operations. The enemy exploded a large mine at Fricourt during the night. No damage was done. Underground operations continue in the Loos salient, where minor explosions took place last night. There have been mutual bombardments at many points. We dispersed a working party opposite Serre with a long range gun. To-day we raided hostile trenches at Mametz. Last night we maintained a spirited bombing fight inside the trenches for twenty-five minutes. The encounter occurred north of the Ypres salient in "No Man's" land with a hostile covering party, which was driven back to the trenches.

General Gallieni Dead.

LONDON, May 28. PARIS.—The death is announced of the famous defender of Paris, General Gallieni. He had also been Minister for war.

Italy.

The Austrian Offensive.

Enemy's Superiority in Guns.

ALLAHABAD, May 28. A "Times" leading article says that the Austrians' local superiority in guns over the Italians requires the Allies' prompt attention. ("Pioneer" cable.)

Italian Advance Continues.

ALLAHABAD, May 28. The "Central News" Rome correspondent says the fact that the Italians continue to advance in western Trentino behind the city of Trento proves that the Austrian offensive is of little real importance. ("Pioneer.")

TELEGRAMS.

German Superiority of Material.

LAHORE, May 28. — Senator Humbert, writing in a Paris journal, says the Germans' existence is due to the superiority of material. The Allies must cease counting up their millions of men and realise that only gun factories count. ("C. and M. Gazette.")

Daylight Saving Scheme.

LONDON, May 28. — A Decree prescribes the daylight saving scheme in Italy.

Enemy Air Raid on Bari.

LONDON, May 28. — Enemy aircraft raided Bari. Eighteen persons were killed and twenty wounded, mostly women and children.

Enemy Attacks Defeated.

Masses of Infantry Exterminated.

LONDON, May 28. — A communique says: "The enemy, persisting in impetuous attacks between Adige and Valarsa, were again bloodily defeated. Masses of infantry assaulted the Conizagna and Buole pass and were exterminated. Between Posina and Astico, owing to intense enemy artillery fire, the Italians, after repulsing an attack, evacuated an advanced position on the right wing on the Astico the enemy attacked east of Zoldana. Fighting continued with alternating tides all day on the 26th. The enemy during the night of the 24th attacked several times against Monte Civeron and were repulsed with serious losses."

Italians Withdraw in Good Order.

LONDON, May 28. — The Communique states that the situation is generally unchanged. Minor enemy attacks at various points have been repulsed. The Italians in Sugana Valley on Thursday withdrew in good order from advanced positions on Monte Civeron. The enemy attack east of Calamento valley on Friday was stopped by Alpine troops who counter-attacked very dashingely inflicting heavy losses and capturing numerous prisoners.

A similar affair occurred in Montenero Zone where the enemy momentarily penetrated our trenches but were promptly ejected.

Turkey.

Turks Made to Retreat.
With Considerable Loss.

LONDON, May 28. — PETROGRAD. — The communique says: "On the western front we stopped the enemy offensive under cover of fog south of the Island of Dalen. On the Nosal front the Turks supported by Kurds took the offensive. In the direction of Sirdisht we compelled the enemy to retreat with considerable loss by a series of bayonet attacks and cavalry charges."

BALKANS.

Minor Operations on Salonika Front.

ALLAHABAD, May 28. — The Italian movement in Albania is possibly a purely Italian reply to the Trentino offensive. Greek messages indicate only an increase of daily skirmishes on the Salonika front, where, according to the "Exchange Company's" Athens correspondent, no Germans are visible.

EGYPT.

A TRUCULENT SULTAN PUNISHED.

British Occupy Darfur,
Aviator's Brilliant Feat.

LONDON, May 28. — The War Office announces that, in view of the truculent and unsatisfactory attitude of the Sultan of Darfur, who concentrated a force on the Kordofan frontier, a force under Colonel Kelly occupied the capital of Darfur on the 25th instant, after defeating from two to three thousand rebels strongly entrenched. The enemy, who fought desperately, lost a minimum of a thousand. The British losses were five killed and 23 wounded. The Sultan fled.

A striking feature of the fighting was a reconnaissance by a flying officer, who succeeded, by means of bombs and a machine gun in forcing, firstly, a large body of hostile cavalry, and then two thousand infantry to retire in disorder. He himself was wounded, but returned safely.

Holland.

No Demobilisation.

LONDON, May 28. — AMSTERDAM. — The Dutch Minister for War has announced that he will not allow any demobilisation.

Africa.

Progress in East Africa.
More Positions Taken.

LONDON, May 28. — General Smuts reports that advanced troops occupied, without opposition, Ruifu Lager on the Pangani River and Lemani Ngulu, eight miles south-east of Lemani. It is reported that there is a renewal of hostile activity at Kodnoa Irangi. The Germans at Ruanda are retreating before the converging Belgians and are holding Kigali Niansa.

China.

The "Times" Opinion.

LONDON, May 28. — The "Times" is of opinion that the best chance of China lies in the retention of Yuan-shi-kai as President.

TELEGRAMS.

United States.

President Wilson on Peace.
And What the U. S. A. Could Do.

LONDON, May 28. — WASHINGTON. — President Wilson to-day delivered his eagerly expected speech to a League to enforce peace. He said the causes of the European war were at the present immaterial. Great nations of the world must reach an agreement on what was fundamental in their common interests. Namely, firstly every people was entitled to choose its own sovereignty. Secondly, small states were entitled to enjoy the same respect for their sovereignty and integrity as great States. Thirdly, the world was entitled to be freed from every disturbance to peace originating in aggression: — President Wilson said the United States was willing to become partner in any association of nations formed to realise these objects and to secure them against violation. Dr. Wilson continued: — The rights and property of the United States are profoundly affected by the war. The longer the war lasts the more deeply are we concerned that it should end. When it does end we shall be as much concerned as the warring nations that peace shall be permanent. If it should ever be our privilege to suggest or initiate any movement for peace among the warring nations I am sure the people of the United States will wish the Government to move on the following lines: Firstly, settlement between belligerents regarding their own immediate interests. We have nothing material to ask for ourselves and are now parties to the quarrel. Secondly, universal association of Nations to maintain inviolate the security of the highway of seas or the common, unhindered use of all the nations, and to prevent any war being begun either contrary to treaties or without warning or without the full submission of causes to the opinion of the world. This would be a virtual guarantee of territorial integrity and political independence.

Allies' Treatment of Neutral Mails.
United States's Protest.

LONDON, May 28. — WASHINGTON. — A Note protesting against the British and French treatment of Neutral Mails is published here. It denounces the "illegal and arbitrary methods of forcing neutral ships to ports in order to seize their mails" and complains of the loss of important and irreplaceable documents and frequent delays. The Note concludes: — "Only a radical change in British and French policy restoring to the United States her full rights as a neutral power still satisfy this Government." The general sense of the Note is friendly. It admits that the difference concerns practice, not principles, and concedes to the Allies the right to seize securities, which the United States had hitherto contested.

Germany.

Germany's Food Problem.
Conflict Between Various States.

LONDON, May 28. — AMSTERDAM. — In the Reichstag Herr Von Batocki, President of the Food Supply Board, warned the House not to expect any sudden improvement in food conditions. He emphasised the great difficulties arising from the relations between the Federal States. Menacing letters had reached him from Wurtemberg protesting against being sucked dry by Prussia. Herr Batocki pleaded for co-operation between the States, otherwise his work would fail.

High Seas Fleet.
New Commander.

LONDON, May 28. — Vice-Admiral Scheer has been appointed to the command of the German High Seas Fleet in succession to Vice-Admiral Von Pohl.

Mesopotamia.

No Change in Mesopotamia.

LONDON, May 28. — General Sir Percy Lake reports that the enemy are still holding positions in the vicinity of Sannaiyat. British artillery from the right bank is maintaining an effective fire upon Turkish communications on the left bank.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, May 28. — The following telegram dated the 24th instant, has been received from the Secretary of State by His Excellency the Viceroy: —

His Majesty in a message to the people, saying that it is necessary to enrol every able bodied man between 18 and 41, expresses his appreciation of the splendid patriotism displayed in raising by voluntary enlistment not less than 5,041,000 men, an effort far surpassing that of any other nation under similar circumstances recorded in history.

The British report considerable mining activity near Loos and artillery activity at many points.

A terrific struggle for the last two days on each bank of the Meuse before Verdun has been succeeded by a series of German offensive. Actions are reported on the eastern sector alone with the evident object of nullifying the French progress of the 22nd instant on Douaumont Plateau. The enemy returning to battering ram tactics attacked Haudromont quarries, and succeeded in occupying the trench on the north; then towards the 25th they launched a series of violent assaults between Haudromont and This court

TELEGRAMS.

without any other than the trivial results of entering advanced elements of the French line. In Douaumont region the artillery duel continues very fiercely on both sides without interruption precluding impending infantry action. The enemy made no further attempts to debouch from Cumieres, but the French regained the ground on the eastern border of the village thus forestalling any enemy enveloping movements.

The Austrians in Lagerine valley after intense bombardment made two attacks which were vigorously repulsed. A violent and obstinate attack on Col-De-Buore werh repulsed, and Italians pursuing occupied the height. An Austrian attack near Posina was also repulsed.

The Germans after a violent bombardment attacked in the region west of Island Dalem, Riga Region and captured advanced trench, but a Russian counter-attack dislodged them.

Passage Facilities for Families of Soldiers.

SIMLA, May 28. — It is notified for information that the families of all Indian soldiers, sub-assistant surgeons, and public followers, ordered on active service overseas, are entitled to free passage by rail, river, canal and sea from their homes to the station to which the head of the family may be posted on return from such service.

Calcutta.

Strong Winds in Calcutta.

CALCUTTA, May 28. — Strong winds were experienced in Calcutta early yesterday evening. In Chowringhee a tree was blown against an electric stand breaking it and suspending tram traffic temporarily. No rain or storm occurred in Calcutta itself, but it is probable that there was a heavy storm in the neighbourhood, since, at about twenty minutes to seven, the hot dust storm so characteristic of these disturbances blew for several minutes with unusual oppressiveness.

Measures for Relief of Distress in Chittagong.

CALCUTTA, May 28. — Mrs. K. C. De, wife of the Commissioner of Chittagong Division, invited the leading men of Chittagong district at a meeting to discuss measures to be adopted to relieve the distress prevailing there. A subscription list was opened to supplement the Government action. Mr. Nilkrishna Rai, landholder and merchant, placed at the disposal of the commissioner 85 bags of Rangoon rice, 50 bags of salt and 50 pairs of dhooties for distribution among the distressed people.

Severe Storm in Assam.
Causes Much Damage.

CALCUTTA, May 28. — A heavy storm of 25 minutes duration passed over Gauhati in Assam last evening a little after eight. The principal quarter affected was Pansibazar where Marwari traders suffered chiefly, extensive portions of the corrugated iron roofs being completely blown off. Much damage to grain and goods in stores was caused. A cholera Hospital, a cooly Depot and a Tannery factory were blown down. The telegraphic communication between Calcutta and Rangoon, via Assam has been interrupted. The Digaru Railway station 16 miles from Gauhati is reported to have been demolished. There appears to be little damage to Government and public buildings. No loss of human life is reported. The Calcutta mail arrived at Gauhati this morning at one, instead of at 11-30 A. M. yesterday due to a breach caused by rain between Tiku and Nalbari railway stations on the Eastern Bengal Railway.

Bombay.

How to Help Portuguese Distressed.
A Goa Meeting.

BOMBAY, May 29. — In response to an appeal issued by H. E. Lady Clotilde Couceiro Da Costa, wife of Governor-General, Portuguese India, a meeting of Portuguese ladies was held at Goa, a few days ago with the object of resolving upon the best means of rendering assistance from Portuguese India to "Cruzade of Portuguese Women" recently established in Lisbon under the Presidency of Her Excellency Madame. Alzira Machado, wife of the President of the Republic. Lady Couceiro Da Costa said that their motherland in this grave hour of her history counted upon all sacrifice and devotion from them. She proposed that subscriptions be collected for helping "cruz de" and that a meeting be held in June to decide how best to achieve this object. She also proposed that a district committee be formed and that a telegram be sent to the President of "Cruza de" in Lisbon expressing their adhesion to it, and informing her of their resolution to co-operate. Both proposals were adopted. The "Cruza de" of Portuguese women was constituted in Lisbon with the object of holding entertainments, and collecting subscriptions for rendering assistance to soldiers and Portuguese families falling victims to war.

114 Degrees of Heat at Ahmedabad.

BOMBAY, May 28. — An Ahmedabad message states: — Weather here continues abnormally hot. The maximum temperature in the shade on Friday and Saturday recorded 114 degrees and minimum 83 degrees. As a result of this abnormal heat Mr. Kharsetji Wadia a late Government pleader of Ahmedabad and Dr. Pyramshaw, a railway Medical officer, died of heat apoplexy.

Death of G. S. Iyer.
Bombay Meeting.

BOMBAY, May 28. — The south Indian residents of Bombay held a meeting on Sunday evening to give expression to their sense of grief at the death of Mr. G. Subramania Iyer of Madras. Mr. K. Natarajan presided. On the motion of Mr. S. A. Rajah a resolution was carried recording their sense of profound loss at the death of Mr. Subramania Iyer, who did much by his varied activities to create and mould public life in Southern India. A Committee was appointed to collect funds to raise a suitable memorial.

TELEGRAMS.

Death of a Philanthropist.

BOMBAY, May 29. Rao Bahadur Vassanji Khimji, President, Bombay Bhatia Mahajan, the well known philanthropist, public sader, and staunch social reformer died on Sunday. The deceased was the sole broker of the Bombay Company.

Bombay Share Market.

27th May.—The Market in cotton mill shares throughout the week showed a weak tone, and fall seems to have reached its limit to-day when, after a sharp decline the rates in certain shares advanced. The market is closing steady. Standards declined to Rs. 1,195, but closed at Rs. 1,220. Centrals kept weak at Rs. 1,130 and Colaba Land and Mill shares at Rs. 1,330. Madhowjis declined to Rs. 1,420 but closed at Rs. 1,445. Swadeshis were firm at Rs. 1,645 and Crescents at Rs. 1,16½. Currimbhoy declined to Rs. 248½ and Davids to Rs. 472½. Fazulbhoy steady at Rs. 491½ and Indore Malwas at Rs. 271½. In Bank shares, the Bank of Bombay is steady at Rs. 1,540 and the bank of India at Rs. 70. In miscellaneous shares Bombay Burmahs quiet at Rs. 912½ and Tata Iron and Steel (ordinary) at Rs. 176½ and deferred closing at Rs. 912½. Tramways steady at Rs. 250 3¼ per cent. Government paper is quiet at Rs. 80 and small pieces at Rs. 80½ for buyers.

Burma.

Maritime Trade in Burma.

RANGOON, May 28. The report on the maritime trade in Burma just issued for the year 1915-16 shows a great decline. This is the first complete year under war conditions, and the total value was Rs. 5,730 lakhs or a decline of 154 lakhs from the previous year's figures. The war has strongly affected the foreign trade, which fell by 42-5th per cent excluding the period, April to July 1914 (not war months). In the remaining months the private trade of Rangoon with all ports was 30¼ crores in the year under report as against 28½ crores in the previous year. The improvement is a remarkable testimony to the recovery of confidence in the province. The fall in the prices of paddy must have decreased the general purchasing power while the adverse effects of war have been borne with increasing weight by the export trade the most serious effect being the tonnage famine with its enormous rise in freight rates. Japan's success in her energetic efforts to capture the trade formerly belonging to Germany is illustrated by the fact that the imports to Rangoon rose to 111 lakhs in value, or almost double those of previous year's total. The exports to Japan, on the other hand fell from 37½ lakhs in the previous year to 30 lakhs.

Examinations in Education.

Sir Harcourt Butler's Views.

RANGOON, May 28. Sir Harcourt Butler in addressing the assembly at the annual distribution of prizes at St. Michael's School, Maymyo, yesterday, said he had been asked to address a few remarks with reference to the report. He congratulated them on the results of the year. By the results he did not mean the examination results. They were indeed creditable and must figure largely in the annual report. But if there was one thing which the educationists all over the world were trying, perhaps with halting footsteps but with a clear vision to attain, it was the abolition of the domination of examination over school teaching. The ideal was to judge the work of the school as a whole not on the results of examination but with a view to the tone, discipline, and character forming capacity of the place, the health of the pupils and all that went to make sound education fitting one for the struggle of life, and he hoped the day would come when the employers would look out not for the boys and girls who had passed good examinations but for the boys and girls who had secured a good record at a good school. But already in India in the case of English school for Indians great steps forward had been made in lessening the importance of examination and in allotting a large measure of the success or failure of a scholar to the record, regularly kept and periodically checked by the Inspector of life and ordinary form of work and general conduct and what he might call "school being" of a scholar. Views like these were the views of thoughtful educational reformers all over the world. Then he rejoiced greatly to hear that games had been made compulsory with the most successful result on the health and alertness of scholars. In school, hygiene occupies a foremost place character forming and in general education, and it was now generally recognised that one of the most vital needs of all school life, whether for girls or for boys was organised recreation. He was very glad also to hear they had made a good start with cooking and dress making and practical education generally. Hitherto girls had been educated too much on the lines of boys. He did not say the results had been disastrous, but he said that thoughtful persons who understood the conditions of life under which the rising generation would have to live in India were deeply impressed with the importance of distinguishing the education of girls from that of boys, and of making that of girls more practical and useful. In the resolution on educational policy which was issued by the Government of India, when he was the Member in charge of the Department of Education it was laid down as general principles to be followed that the education of girls should be practical with reference to the position which they would fill in social life and that it should not seek to imitate education suitable for boys nor should it be nominated by examinations. But special attention should be paid to hygiene and surroundings. In school life the services of women should be more freely enlisted for instruction and inspection. Continuity of instruction and control should be specially aimed at. These principles were laid down for education of girls generally. They applied to the education of girls at European schools. He hoped during the time that he was in Burma some real progress may be made in the development of these principles, to which he subscribed in spirit and letter. He believed it to be one of the greatest needs of European education for girls in India to-day to introduce a system of record and to revise the curricula with a

TELEGRAMS.

view to making them more practical. Then what they had told him about the School Saving Bank was very interesting and encouraging. He thought it quite clear that the rising generation would have to face conditions in which thrift would be even more necessary than it had ever been before. They would have to face a more costly standard of living, higher taxation and all those necessary curtailments of income which the great war and the demands of improved social conditions involve. Hence the great importance of thrift at the present time. He was not at all pessimistic in regard to education in India or in this province, far from it. He had seen much progress in the last 10 or 20 years, but when one thought of little done and much to do, one was encouraged by the record to which one had listened that evening.

His Honour hoped the next year would show a record of progress even more comforting and inspiring and he wished the girls a happy and prosperous and useful life.

Anglo-Indian Recruiting in Rangoon.

RANGOON, May 28. At the recruiting meeting held at Y. M. C. A. Lieutenant Colonel C. Townsend (Commissioner of Pegu) presided. Enthusiastic speeches were made, and in response to the appeal thirteen men enlisted for the new Anglo-Indian Force. The long looked for opportunity of the Anglo-Indian community had arrived which they should take advantage of and show they possessed equally, with their British born brothers those qualities of courage and endurance and self-sacrifice so sorely needed in the present struggle for liberty, honour and justice against oppression and wrong. Telegrams were read from the Lieutenant-Governor, General Raitt and Major Young wishing the Chairman hearty support. Mr. A. J. Cooke, recruiting officer, has the names of fifteen other men.

SIMLA.

Contributions to St. John Ambulance Association.

SIMLA, May 28. The Indian Council, St. John Ambulance Association, acknowledge the receipt, through Sir Archdale Earle, of Rs. 5,000 from the Rani Sahiba of Bijai. Sir Archdale Earle has been asked to express to the generous donor the grateful thanks of the Indian Council for this handsome contribution to the Red Cross Fund for the sick and wounded. The Indian Council would also like to acknowledge with warm thanks the many encouraging letters which are being received from the friends of the Association in India in connection with their recent appeal for additional assistance, one of which contained a cheque for Rs. 10,000 from a person who desired that the contribution shall be entered anonymously in the Associations lists.

Appreciation from Senior Medical Officer.

The following appreciation has been received by the Indian Council, St. John Ambulance Association, from the Senior Medical Officer, Amara:—

I must first apologise for not having acknowledged the receipt of the cases sooner. Delay was due to collecting the cases and checking comments. They have been distributed to British Hospitals. I may add that all these gifts are very much appreciated and are of very great help. With very many thanks to the kind donors.

The Indian Council, St. John Ambulance Association have also arranged for 23 Nursing Orderlies to replace men whose term of duty in Mesopotamia has now expired. All these men will be enroute to Bombay on May 22nd 6 days after the request for them was received from the Military authorities. The above are in addition to the 100 men whose enrolment was completed a week ago or so.

BREF TELEGRAMS.

The "Mongolia" which left London on the 12th and has on board the mails of the 18th, arrived at Port said on Saturday evening, the 27th instant.

The P. & O. steamer "Mandala" which left Bombay on the 30th ultimo, arrived in London on Friday evening, the 26th instant.—all well.

The Chief Commissioner C. P. is pleased to declare Saturday the 3rd June, 1916, as a public holiday, being His Imperial Majesty the King Emperor's birthday.

Apart from individual losses at Kut, Rangoon has lost as prisoners a body of fine soldiers whom she sent off some months ago in the first contingent of the volunteer Artillery Battery.

H. H. the Maharajah of Travancore returned from Coonoor last evening, which was announced this morning by the usual salute of guns from the Royal Artillery. The change has done much good to his Highness's health.

CALCUTTA, May 29.

The Sessions Judge of Midnapore has disposed of an interesting murder case in which a woman lost her life in consequence of belief in witchcraft among Santals. The accused is one Dhouna Santal, of village Rangamatia, in subdivision Khatgpur. The facts of the case were that on the 24th January last the accused assembled all his co-villagers in his house to consider that steps should be taken for the recovery of his two year old child who had been ailing for some time past. Three Santal women including Jasmie Santalini were also in sick chamber. At dawn the child expired, but the accused who suspected Jasmie to be a witch thought that it was through her influence that the child had met its death. When Jasmie with others was coming out of the room the accused struck her on the head with a bludgeon. She fell unconscious and expired on her way to Midnapur while being removed for treatment. When questioned the accused said that Jasmie being a witch had eaten his child. He was arrested by the police, and sent up to Midnapur for trial. The Judge convicted him of culpable homicide and sentenced him to ten years transportation.

ALLAHABAD, May 29.

The Government of India have sanctioned the Local Government's proposal for appointment of ten special Mahamedan Dy. Inspectors of schools in the United Provinces and steps are now being taken to select suitable officers. Duties which will devolve on these special Dy. Inspectors were described in the resolution on report of Piggott Committee.

BANGALORE, May 29.

A case of alleged criminal misappropriation, criminal breach of trust and forgery for the purpose of cheating came up for hearing to-day, before Gulam Mahamud Sarwar Sahib Bahadur, the Second Magistrate, Civil and Military Station, Bangalore. The complainant in this case is Mittakani Pallo of Bellary and the accused Syad Hussain a former agent of the complainant. The complainant and his brothers were the owners of a joint stock company of toddy contractors, in Bellary and Bangalore, and the accused was an Agent looking after the interest of their business in Bangalore. It is alleged for the prosecution that the accused falsified the account and misappropriated over Rs. 18,000. Mr. H. Lubeck, Bar-at-Law, is conducting the prosecution, while Mr. J. R. Saldana B. A., L. L. B., defends the accused. The case is adjourned till 8th June.

Weather Report.

SIMLA, May 29.

Widespread rain has fallen in Lower Burma Lower Bengal, Orissa, Konkan and Central Districts of Central Provinces and there have been local falls in Assam and Bombay Dacca.

The Chief amounts are:—Victoria Point 2 inches, Moulmein 1½, Barisal 4, Saugor Island 3, Naravanganj, and Jessore 1½, Calcutta and Balasore 2, Kotah 1½, Amroli and Hosangabad, Jubbulpore 1½, Belgaum 1½.

The Weather is slightly unsettled over the Punjab and surrounding districts.

FORECAST:—An extension of rainfall in the United Provinces and Rajputana.

వాతావరణ నిధి

1916 సం॥ మే 29-న తేదీ.

సంఖ్య	రెవెన్యూ		వర్తమానము	
	లక్షలు	నిరదను	లక్షలు	నిరదను
మొత్తము
గోపాలపురము	29.658	89.4	78.8	1.26
కాశీపూర్	29.644	95.5	81.9	0.07
కాశీపూర్	29.641	104.6	77.6	0.28
పంపూరు	29.622	107.4	80.9	0.11
పంపూరు	...	105.2	88.5	1.79
పంపూరు	29.680	103.7	82.1	0.84
పంపూరు	29.641	98.3	81.9	0.05
పంపూరు	29.695	98.9	81.3	0.16
పంపూరు	29.680	94.8	88.6	0.89
పంపూరు	29.728	85.8	78.0	1.48
పంపూరు	29.699	90.9	78.0	0.09
పంపూరు	29.728	89.2	79.2	8.89
పంపూరు	29.690	87.6	78.4	0.14
పంపూరు	29.728	64.9	78.4	0.11
పంపూరు
పంపూరు	29.642	36.6	75.4	3.20
పంపూరు	...	96.0	79.1	0.48
పంపూరు	29.674	91.6	74.7	2.81
పంపూరు	29.694	90.5	75.6	0.05
పంపూరు	29.658	96.9	78.1	0.10
పంపూరు	29.701	85.6	66.6	0.20
పంపూరు	29.712	71.3	54.0	8.60
పంపూరు	22.931	70.8	54.8	6.74
పంపూరు	29.711	88.6	74.0	3.26
పంపూరు	29.679	99.3	74.4	0.65
పంపూరు	29.704	100.2	73.6	0.08
పంపూరు	29.698	103.1	81.0	0.87
పంపూరు	29.703	101.9	81.2	2.50
పంపూరు	29.675	93.2	79.8	5.29
పంపూరు	6.88

దక్కను, దత్తమండలములలో వాతావరణము మరుగునను, ద్వీప కల్పముయొక్క తక్కిన భాగములందు, ఒక మోస్తూరును కల్పించి, దత్తమండలములలో మధ్యమోస్తూరును మునుపటి కల్పమునను, పడమటి తీరమున ఎత్తివేసి, కల్పములలోను, సర్వములలో పగటిపూటనే అగ్నికము, బుద్ధులలోనే 107½ దీప్తిగా, సర్వత్రా రాత్రియు పడమరమునకు అధిష్టు.

నేము లుగను,

వాతావరణ నిధి.

చిత్ర వార్తలు

"రాముడా చెట్టు చాలా పెట్టకలగజేస్తా యంటారు నుమా?"

"అజం దిబా! నాకు అనుభవం చాలా బాగా ఉంది."

"అనుభవం ఏమిట?"

"అనుభవమా! చిన్నప్పుడు పేదచెట్టు నాకెన్నో మాట్లు పెట్టేట్టుండేది. ఏగవూ?"

"అవును?"

"ఎవరు! మీ కళ్ళూరడేమో బాగాపనిచెయ్యలేదున్నా డండి. ఇలాగైతే ఉద్యోగం తప్పించిస్తాను."

"ఏమీ? పుత్రికడి ఆలస్యంగా చేస్తూఉంటాడవా?"

"పుత్రికాని దెగిరలేదు ఆలస్యం. అలిసిపోదండానికి చాలా వేగం."

"ఒకే పేకాట చదరంగాని కెందలాను తీసిపోదు నుమా!"

"అవునుమా! ఆటలలోని సంబంధాలలో చించేవా?"

"ఏమిటా సంబంధం? చాల్లూను రాజులుంటారు, దీల్లూను రాజులుంటారు. నాకేమిటా చదరంగానీ పోయ్యడం బంధం; నాకు తెలిసిందేకాదు?"

"అంతేనా ఆలోచించే? చదరంగాలూ పెద్దమంత్రులూ వాళ్ళతో ఆడతాం. పేకాటలో నాలుగు జాభిగాళ్ళతో ఆడతాం. తెలివైన సంబంధం?"

ఒక కాఫీబీటులువాడు ఇంటి మందర "కాఫీ: మీ తల్లి తనూడవేసిటుం తయారుచేయబడన" అనిచాసి ఒక బల్ల పోలావగట్టెను.

అనేకమంది బల్లవాని అక్కడికి వచ్చుచుండేరి. ఒక నాడు ఒక విద్యార్థి, "ఏమిటి ఇక్కడ మంచి కాఫీ దొరుకుతుంది?" అని అడిగెను.

ఒకటేవాడు, "అహ! మీరల్లి యింటికిదే నేటుకుంటి కాఫీ ఇవయారు చేయగలదో ఆటవంటికాఫీ యిక్కడ దొరకగలదు."

"అయితే బాబూ! నాకు కొంచెం కొకో యిప్పించండి" అని వచ్చుచూ పలికెను.

అంతగారాదు తన కొట్టుకొని దగ్గరకు బోయి, "ఏమి నెట్టి! ఈచాళి చాలా ఘనమగు లావునున్నట్టుంది?"

"ఏమిటండీ! తూనకలు తినితే చేస్తాడట—ఎవడో, ఆ ఇంకెన్నెక్కి రిలీజ్ ఇక్కడికి వచ్చేడు."

వచ్చుచుండా రాదు, "నువ్వెవరోమిడినెరు మనుకు కింద తూస్తూకుంటే నిన్ను కట్టుకున్నాడా ఏమిటి?"

"అలాగైతే బాగుండును. నలభైకాటి చొప్పున ఇస్తున్నాని చెప్పేడు నడ!"

అంధ భక్తి గ్రంథాలయ స్థాయితో వసంఘము ప్రభుమనమా వేళము

(మా జి. కృష్ణకవిశేఖరని యొద్దనుండి)

తెలుగు మే 27:—శ్రీమ మధ్యాహ్నము చెందుగంట లకు, అంధభక్తి గ్రంథాలయ స్థాయితో వసంఘముయొక్క ప్రభుమనమా వేళము లోలాకా యొన్నత విద్యాలయమునందు ఒకాభివృద్ధివాడు అను మోరేడల్లి రామచంద్రకృష్ణ గారి యాచార్యముకీంద జరుపుకొనగా జరిగింది. స్థాయి సంఘసభ్యులు నూరి వేలకుపాదనీమాతృకృష్ణాకా అయ్యంకి వేలకుపాదనీయ్యకాను, కర్ణపాలెమ వేలకుపాదనీయ్యకాను సభ్యుల్ని మానుచుతిరావుగాను, చట్టి నరసింహారావు గాను, ఎం. బి.ఎస్. తల్లిగాను కొదాటి శవరామకృష్ణారావు గాను తెలుగులోలాకాలోని సభ్యులు సభ సలంకరించిరి.

1916 సంవత్సరపు గ్రంథాలయచిత్ర మొన్న నెల్లూం యందు సమావేశమయిన తృతీయాంధ్రభక్తి గ్రంథాలయమునా జనసభలోని అవ్యవసాయసభ్యులు మునుపవోలు చె.గయ్య వంటలు ఇభ్యులు అంధభక్తికాధిపతులు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావులయలుగారి యాచార్యులను కాశ్యనిబేదనల తో కృపితులయిన రాబోవు సంవత్సరమునందే గ్రంథాలయచరిత్రకు సంవత్సరాచిందు ముద్రించుటకు తీర్మానింపబడినది. సభ్యుల ప్రార్థనలకారణముననే తీర్మానములు అంగీకరింపబడి సభ ముగింపు చేయబడినది.

ద్వితీయ గంజాము మండలసభ

ప్రభుమ దినచర్య

(మా స్వకీయ విశేషమునయొద్దనుండి)

శ్రీ కాకతం: మే 28:—గంజాముండలసభ శేటి యొద్దను మున రమావిలాసిని నాటకశాలలో సమావేశమైనది. రమాకము 80 మంది పుత్రినిధులు విచ్చేసిరి. బరంపురం, పుత్రిపురము, అస్సా, విరాభివట్టకామల నుండికూడ గొందరు పుత్రికులు విచ్చేసిరి. విరాలయిన సభావేదికవైన, గాదె రాఘవ రావు పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్; న్యాయవతి రామానజ స్వామి బి. ఏ. బి. ఎల్; పరశురామ పాత్రో బి. ఏ. బి. ఎల్; న్యాయవతి నరసింహ స్వామి పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్; కొండు పర్తిరంగ నాథస్వామి పంతులు, ఆత్మకర్షకుపంతులు; న్యాయ పతి రంగనాథపంతులు, నై నీడి మునందరావు. బి. ఏ. యంగు వేలకురెడ్డి పంతులు. బి. ఏ. నుండి వేలకురంగనాథం. బి. ఏ. చట్టి చిన్నపూర్ణయ్య. బి. ఏ.; బొయ రామారావు, వసుమతి కీర్తివాసరావు. బి. ఏ. కత్తిరెడ్డి నరసయ్యవాడును, రావి కంటి వేలకురమామూర్తిపంతులు. బి. ఏ. గాన్లు మొదలగు పుత్రికులు సలంకరించిరి.

ప్రభుమన: సభ్యుల సభాధ్యక్షులగు బుచ్చాకీర్తి తెన్నేటి విశ్వరాధ కాన్లుగారు తమ స్వాగతవ్యాసమును తెలుపుక చదివరి. తదనంతరము సభ వ, ఆకెళ్ల న్యాయవతిరామయ్యారావు పంతులు, బి. ఏ. గారు అగ్ర సనాధితత్వము విహించ వలయునని, బుచ్చా పురపాలక సంఘాధ్యక్షులగు పోతాచెడ వేలకేశ్వరరావు పంతులు గారును, శ్రీ కాకతం పురపాలక సంఘాధ్యక్షులగు బుర్రా శంకరకృష్ణ బి. ఏ. బి. ఎల్ గారును, కొంచెం తీర్మానమును ప్రతిపాదించ అప్పకట్టు తుంటనాథం పంతులుగా రద్దానిని బలపరచిరి. తదనంతర మగ్రసనాధిపతిగారు పీఠ మలంకరించి, తమ ప్రారంభోపన్యాసమును చదివిరి.

తమవార, రాజభక్తిని గూర్చియు, వార్షింజి ప్రభు పర్యవసాన స్వక్తి, పెమ్మపల్లి ప్రభువర్యులకు ముస్వాగతమును, నిర్వాణ మొందిన కీర్తిజమా మేవారా. ము ఆదివారా యణయ్య, బి. ముబ్రహ్మణ్యయ్య, సర్ పాన్త్రీ కాటను అదిగా గల దేశ నాయకుల స్మరణముగూర్చిన తీర్మానముల సగ్రాస నాధిపతిగా దుపపాదించ, శ్రేణిగముగా సంగీకరింపబడినది. పిమ్మట, రావునాధ్యకు కండుకూడు వీరేశలింగము పంతులు గారు, ఉర్దూ ప్రాప్రయటగు గారు మున్నగువారు తమ గా బాలకుి చింతిల్లుచు ప్రాసించిన తంతిశా ర్తము, బాబులును సభలో జరుగబడెను. అంతటితో సభ నిమగ్నముడైనది.

సృష్టివైచిత్ర్యములు

వివిధములగు జంతువులు తమ పరిసరములవంటి వర్ణము కళలిగి ఆకారముచే ప్రేక్షకులద గోచరింపదండుట మన మెరింగిన విషయమే. కనుకనీలోధమునండి తమ్ముకామురక్షిం చుకొనుట కదియే వాసికాధారము. గొంగుపురుగు దీనికి సర్వసాధారణమైన దృష్టాంతము తనయూరు పచ్చరంగులన కనబడకుండ, తన కాహారభోజనములకు కొత్తయూరులను మెసవివెట్టగా వెరుగుచున్నది. బ్యాథర్నసంధి యెనైలెడ్ న్నేట్టు బయలాజికల్ న్నేడునా నోకవంత విషయము కని పెట్టుబడినది. ఒకవిధమైన చేదలు తమపరిసరముల వర్ణము ననుసరించి తమవర్ణమును మారుస్తావునతో మార్పుకొనుచుండుచు యక్కడ కన్గొనబడినట్లు కాల్పిటల్ వర్తిక యా క్రింది విధముగా ప్రాముఖ్యము:—

ఈమార్పులందలి సత్వరత్వమును సంపూర్ణత్వమును ఒకవిధ మై చందువామనాతి చేసలలో ప్రత్యేకించి యుపలక్షింపదగి యున్నది. ఈ చేదలను వివిధములగు గాజుపాత్రలలో పెట్టి చూడగా అవి తెల్ల గాజులో నున్నప్పుడు ఇందుమించు తెల్లర డెను; నల్ల గాజులో నున్నప్పుడు నల్లరడెను; ఒక్కయెలుపురం గును తమ పక్షి కన్యకలగుచు అతిసంపెను. రంగులలో లేత ముడి మొదలగు మోస్తరుల మాత్రము సరిగా ననుస రించబడలేదు. చక్కముగ లేత ముడు రంగు లగడనను, అని పరిసరముల రంగుల మోస్తరు ననుసరించిన కావు. తెల్ల తొట్టెలో నుండి నల్లతొట్టెలోనికి తమముగా మార్పుబడిన చేదలు మార్పురెండు నిమిషములలో తమతెల్ల రంగును నల్లరం గుగా మార్పుకొనగ లిగినది. కాని వారము దినములలో తెల్లతొట్టెలో నున్నచేదలు నల్లతొట్టెలో చేసిన 5 దిన ములలోగా సుపూర్ణమైన నల్లరంగును మూలతేదోయి

నది. నల్లరంగునుండి తెల్లరంగు మారు మూడువారు ఇందుమించు ఒకగంట పట్టినది. ఇతరవర్ణముల మార్పు లింకకన్న నాలస్యము. అనుకన్యరంగులకు గాని నీలరంగులకుగాని మూడుగంట పసపువచ్చు మూడు గంటల స్వరము. ఈ చేదల స్వరములో నల్లరంగులవట్టియు పసపువచ్చు రంగులవట్టియు కిరణాభేద్యమైన తెల్ల రంగు గట్టియు కొను కూపములు గలవు. మొదటి రెండు రకముల రోమకూపముల సంకలన వర్ణ వళల నమల వలయు, మూడవ రకపు కూపములు వైరెండు రకముల కూపములను కప్పెడి ప్ర మాణమునుబట్టియు క్షుణ్ణపరిణామము కలుగుచున్నది. ఈమార్పు లను కన్ను సరిపడుచున్నది. ఒకతెల్ల తెలుపును మరియొకతెల్ల పునలుపును గలతొట్టెలో చేరునందినపుడు చేదకన్నులవైపు స్వరంగుగా చేదరంగుమాత్రం; ఒకటితెల్ల పుతెలుపును మి టియొకకంటితెల్ల పుతెలుపును తటస్థిచిక్షువును చేద బూడిదరంగుగా మారినది.

విజ్ఞానచంద్రికా నవలా బహుమతి.

శ్రీ. వి. లక్ష్మణ రావు ఎం. ఏ. గాల్టి మూవేర వాగ్మయ నున్నారు:—ఈసంవత్సరము మొత్తమున 80వలయు బహుమతినిమిత్రులు వచ్చినవి. వానిన్నిటిని బరీక్షించి చూడగా బహుమతికిదగిన నవల యొక్కటియు లేదు. పరిక్షితుల అభిప్రాయము. అగ్ర ఒక్కరికి 50 మార్కులు లాభెను. ఇందువలన దెక్కతేఖసలకు నాభాధంగము కావచ్చును. కాని పరిక్షితుల యభిప్రాయమును మించి చుడలివారే మియు జేయుటకు నిలలేదు.

నవలలు పరీక్షించుటకు నెక్కుడు కాలము పట్టిం దుచు నిచ్చట సమాధానము వాగ్మయవలసి యున్నది. చేతితో వ్రాయు బడిక 30 పెద్ద గ్రంథములకు చతువుటయు అంతును బహుమానార్థమై పరీక్షించుటకు జగవుటయు సుర క్రియ కలుగజేయునో పండితులకుడెలిసి? విషయమే మతి యెనవ లలో బహుమానమునకు దగిలెదదా లేలితేతనవార యాపని యు ప్రాదియనధిక మైనది. ఇందులలోపలకు నాభాధంగము కలిగించుటకు బూర్వము ముల వేరపరిక్షితులచే బహుమతికి దగినది కాకపోయినను వచ్చిన నవలలో శ్రేష్ఠముల పరిక్షితు లచే నేటబడిన వానిని మరల చదివించిగాని తిన్న చెప్పగూడ దని, మతియొక్కపండిత వర్ణుల భావకవితుల ప్రార్థించి చది వించి వారియభిప్రాయముగూడనా నవలలు బహుమతికి దగిన ది కానని తెలిసిన తదవార. ఈ సమాచారము ప్రకటించుచు న్నారు. ఇట్లు ఈ నవలలను శ్రేష్ఠతోను నిష్పక్షపాతియిద్ది తోను పరీక్షించి సారము తెల్పుటకు ఇంక ఆలస్యము పట్టినది.

గ్రంథకర్తలకు లొందరయ్యుండుట సమాజముకాన మే ము మానవత్వమున కిక్కురుడ జేయుటలో ఒకయాలస్యము నలైతాదు మమ్ము తుమింతురు గాక. గ్రంథకర్తలకు వారి నవలలు రిజవ్తుర పోవు పంపుమన్నాము.

కోయంబత్తూరు వార్తలు.

కాసన నిర్వాణసభా సభిసలు:—టి. ఏ. రామలింగము చెట్టియూరుగారిని, పి. కె. రామకృష్ణ అయ్యకు పరికిందరు తిరుపురవానులును సేలయూరు కొందలును, ఉట్టిగూని కొంద లును కాసననిర్వాణ సభ్యత్వమునకు చేర్చిరి. వారాయణ శాస్త్రీయూరుగారిని తిరుపురూ, కోయంబత్తూరు, ఈశోడు లలో కొందరు చేర్చిరి. బి. ఎస్. నరసింహ అయ్యకుగారి పేరును చేర్చనబడినది. రావునాధ్యకు టి. ముబ్రహ్మణ్య య్యురగారిపేరును గానవచ్చుచున్నది.

ఇండియన్ హెరిట్యాజ్:—ప్రాప్తనరు రామమూర్తి నాయకుగారు పుస్తకము కొయంబత్తూరులో నున్నారు. వారి పుక్కితులజూడుట కనేకమంది పుజ లనుదినములు వచ్చుచున్నారు.

కోయంబత్తూరు అనుసత్తి:—24 వ తేదీ, బరిగిన పురపాలకసంఘసభలో మరల అనుసత్తి:—ప్రాప్త కొన్ని అంశములు చర్చలోనికికవిచ్చిరి ప్రాప్త అనుసత్తి:—తమ స్వాధీనము చేసుకొనకదని పురపాలక సంఘము లాన మరల దొరతము వారిని గోరిరి.

యధభక్తి:—తెల్లి నెంటు ఎస్. ఎ. పేరడాను గారు జనరలు బొన్సంగు గారితో ఖైదీనిగా తీసికొని పోయిరి. పేరడాను గారు కలకత్తాలోని డెల్టాటి కమిషనరుగ, కలకత్తాలోని రిజవ్యూ గొప్ప యువోగ్గిన నుండి రంగమునకు బోయి యుండెను.

ప్రీ జనమునకు ముఖ్యమగుభూషణము.

చక్కని తలకట్టు.

వట్టువలె, మెత్తనై, దట్టముగానుండు నల్లనిశిరోజముల కోరిని ప్రీయిండురా?

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టరు)

ప్రీలకు తప్పనిసరి. మెదడునకు మెదట్టుకారలకును ప్రీలకును, చక్క బుడతేడు. ఉష్ణధిక్యమున కలచల్లబడును, నొప్పిపోవును, బట్ట కల బాగుబడును, అన్నిటికన్న మిన్న నువాసన లలిరించును. మైనూరు వస్తుప్రదర్శనమున **బంగారుపతకము**

బహుమతి బడసినది. దీని ప్రాధాన్యము విశేషముల బొగడుట కిదియేచాలును. ఊరక గ్యారంటీని పూచీలు, ఇయ్యనీల. జేకమందంతటను వాడబడుచున్నది యొకటియే. ఇంతవరకు వాడి చూడకున్నచో తెలుసే వాడును. నిశ్చయముగ సంతోషమును గలిగింకగల గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినచో ఎల్లప్పుడును మీరే విడవడభాలరు.

హెచ్చరిక:— కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొందఱు మోసగాండు ఏదో యొక సామాన్యపు నూనె చూపి "ఇది చాలామంచిది. మిక్కిలి చాక" యనికెప్పి దానిని కొనుచు కెప్పుడున్నారట. అమాటలచే మోసపోకుడు. ఆ నూనె లలో వారికి మిక్కిలి లాభము కచ్చాచుండుటచే అట్లు చేయుచున్నారు. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టరు మాకు చూచి కొనుడు.

ఒక సీసా రు 1-0-0. ఐ. పి. రు 0-4-0
3 సీసాలు రు 2-10-0. ఐ. పి. రు 0-7-0

సోలువజెంట్లు, ఆంగ్లో. ఇండియన్ డ్రగ్స్, అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

55, శామ్సన్ డి మార్కెటు, బొంబాయి

మదరాసు ఏజెంట్లు- సుమాత్రా ఫులుషోల్డం మూల్స్, 29, వైనాబజారు సోఫు, మద్రాసు.

సిమల (REGD)

255

హేర్ ఆయిల్

సింలా హేర్ ఆయిల్ తెంట్టుకులను వృద్ధి చేయును. నెరసిన తెంట్టుకులకు, ఎట్టని తెంట్టుకులను నలుపుచేయును రాలు తెంట్టుకులను ఆపును. మెదడును చల్లగానుంచును ఇది బహువర్ణమునకు నువాసనలతో కూడియున్నది. దీనిని ఉపయోగించువారలకు పూచిన పుష్పములతోటయందు చున్నట్లుండును.

గౌరవి ౧౦॥ మైనూరునందుంచబడిన ఎగ్జిబిషనునందు దాని పరిమళమునకు ఒక నువర్ణ పతకము నిచ్చిరి. మతియు భాదవాడయించుచుబడిన ప్రదర్శనమునకు బొంబాయి గవర్నరు సాహెబు హిజా ఎక్సలెంసు లాథు జెలింగ్స్ క. జి. సి. బి.ఇ. గారు ఒక యోగ్యతాపత్రక నిచ్చిరి. ధరలు. బుడ్డి గిరి యొ ౧౦-౦. 3కి ౨౦-౦. కివాలాగ్గులు ప్రత్యేకము.

సోల్ ఏజెంట్లు:— కాకు అండు కో, సి. పి. టూకు చంద్రబాగు, పి. బి. నెం. 4, బొంబాయి.

ఆపూర్వమైన గంధములు

1. త్రివర్ణప్రదీపిక:—టీకా తాత్పర్య విశేషార్థ సమన్వితం, అరవమునండి తెలుగులోకి భాషాంత రీకరింపబడినది. ధర్మకాండ 1-0-0
2. త్రివర్ణప్రదీపిక:—అర్థ కాండ, మన పూర్వపు ఖ రాజకీయచరిత్రములందు గల ప్రభావమును దీక్షలన తెలుంగవచ్చును 1-4-0
3. ఆర్యవిద్యారహస్యము:—వచనము 0-12-0
4. ఈశ్వరదర్శనము:— " 0-12-0
5. సనత్కుజాతియము :—కంకర భాష్యాంధ్ర టీకా తాత్పర్య సమన్వితము 0-12-0
6. సంస్కృతభారతము:— ఆంధ్రాక్షరములు 18 శర్వములు, నిర్దుష్టమైన ప్రతి 18-0-0
నిర్దుష్ట కర్మాప్రకాశి మత్తగ్రంథములు, తొట్టివైద్యగ్రంథములు, అది కంకరాచార్య, గాయత్రి మున్నగు పటములు మాదగ్గల లభించును.
వలయువారు:—మానేజరు స్వధర్మప్రకాశిని, గుంటూరు, అని వ్రాసేది.

గ్యాలిన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయు గలగు తరీఖయందు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేర్పాట్లగుములు యేర్పాటుచేయునో అని చెడి తోయినపుడు స్వల్పముగానేయూ రిపేరులను యియ్యంకముల కెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ శిక్షణ పొందుచుండును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటువారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి కంపడును. యిందుకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి క్లాసులు బాన్ నెల 15 లేదా నుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరలచిన విద్యార్థులు మే 81 వ లేదా గాని అంతకు ముందుగాని ధరభానులు చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తా నొకంగబడును. ఈ క్రింక నడవారించువారికి వ్రాసికోనుడు.

(41) గ్యాలి అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మీ కవసరమైనచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోత పోయినట్టిగాని పనులనుగురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన రేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుప కమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గుఱించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతి సందర్భముల నెలహా నాలోచింపవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలల కిచ్చుటలోను కోరినంతనే వానిని సకాలములో నరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మ్రోగినవారు.

విలాసము:—

ది సౌత్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్సులిమిటెడ్

తపాలపెట్టె నెం 553 రు,

389

మదరాసు.

(వై కామ్యూనికేషన్ గోడనప్పుడు ఈ క్రితిక చేరుకూర నడవారింప గొడుచున్నాడు.)

క్రి కేమ్యులైన్ గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని

రంగుల చిత్రపటము

త్రతి 1-కి రు 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

ఐ. పి. భర్తూ ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

చాన్సువాక్సు నెం 212, మదరాసు.

WANTED.

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతి ముఖ్యపట్టణము నందును ఆంధ్రపత్రికకు క్రొత్త చందాదార్లను కుదుర్చు గలిగిన యేజంట్లు కావలయును.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
పోస్టుబాక్సు 212 మదరాసు
అని వ్రాసి తెలిసికొనవలెను.

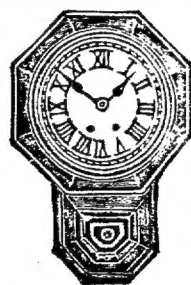
వ్యవస్థాపకుడు

విన్నపము.

ఆంధ్రపత్రిక పక్షమున మూసప్రతినిధి మ॥ రా॥ శ్రీ, కై పాశేమాదిశర్మగారు కడప మండలమున సంచారము చేయుచున్నారని గాన వారిని ఆదరించి పత్రికకు తగుసౌత్సాహము చేయ, కడపమండల వాసులు ప్రార్థితులు.

మేనేజరు

ఆంధ్రపత్రిక.

OFFICE CLOCK.

ఆఫీసు గడియారము

(ఎనిమిది కోణములు) చాలా గట్టిది చిరకాలము మరమ్మతు అక్కరలేదు. సరియైన కాలము చూపును. కడితేర్ల బడవుండును. గృహములలోను, ఆఫీసులలోను, హోటల్లలోను ఉపయోగము నిమిత్తము స్పష్టముగా చేయించబడినది.

8 ఆంగుళములు యెనామియల్ డయిలుగలదు. గడియారము నిడిది అం. 19-3, కెడల్పు అం. 11-3. వారముకోణముల ఒక పర్యాయము భీక్షము చాలును. గంటలు వెదగ్గవని యెచ్చనట్లు కొట్టును. (1) సాదా 9-8-0, (2) ఆగంటలకొట్టుకది 01-0-0 (3) బటనగలది 10-8-0, (4) అలారముతో 11-0-0.

2 రూపాయలు డివై వాక్ ను పంపగలయును.

వలయువారు:—**గౌతా అండు కో**

K. P.

57 ఆదియప్పనాయకపేర్, మదరాసు.

శారదాంబ

ఇది

స్వీధర్మబోధినియను నాటకము

శ్రీనివాసరాఘవాచార్య ప్రణీతము.

సంఘమురాచారసంస్కరణమునకు మార్గమిందు జూపబడినది. అందఱును జదివి తీరవలయును.

8 అణాలు వెలగలది 4 అణాలకు పంపబడును
పోస్ట్ పేజీ ప్రత్యేకము.

వికవాహ:—

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,

, తంబుకెట్టిపేర్,

మదరాసు.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:—గా. హరివంశోత్తమరావు. ఎం. ఏ.

శైలినులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొనవచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని

అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0

అంచెకూలి తేను. ప్రవేశముము లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుదుము.

వలయువారు:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,

(7) 145, కాంపిడ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

MADRAS:—Printed and Published by K. Nageswara Rao at the "Andhra Patrika" Press 6 & 7 Thambu Chetty St. George Town.